

Årsberetning 1994

Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

Sekretariat:

Østerbrogade 62, 4. sal, 2100 København Ø

Tlf. 35 43 63 33 · Giro 4 16 34 00

Hermed afgives Pengeinstitutankenævnets årsberetning for 1994, jf. § 10, stk. 3, i Ankenævnets vedtægter.

- 0 - 0 - 0 - 0 -

Året 1994 har været præget af pengeinstitutternes medvirken ved det store antal omlægninger af realkreditlån, som fandt sted navnlig i sidste halvår af 1993 og første halvår af 1994. Som det fremgår af de statistiske oplysninger i beretningens afsnit 3, er antallet af indkomne klagesager steget fra 711 i 1993 til 844 i 1994 eller med ca. 19%. Der er ingen tvivl om, at denne betydelige stigning skyldes et stort antal klager over pengeinstitutters sagsbehandling eller rådgivning i omprioriteringssager.

At der - set i forhold til det samlede sagsantal ved Pengeinstitutankenævnet - er indgivet et meget betydeligt antal klager vedrørende låneomlægninger, er for så vidt ikke overraskende. For det første er der som bekendt gennemført et særdeles stort antal låneomlægninger, og i de fleste tilfælde har et pengeinstitut medvirket. For det andet er en låneomlægning ikke ukompliceret, men præget af ganske mange faldgruber af forskellig art, af økonomiske sammenhænge, som - i hvert fald for de fleste kunder - kan være vanskelige at overskue, og af risiko for tab eller skuffede forventninger i forbindelse med kursudsving m.v.

Efter deres emne kan klagerne i grove træk opdeles i 3 grupper: forhold vedrørende det eller de nye realkreditlån, forhold vedrørende det eller de realkreditlån, som skal indfries, og forholdet til efterstående private pantebreve. Inden for hver af disse emnegrupper kan der være tale om beregnings- eller

ekspeditionsfejl, om fejlagtig eller mangelfuld rådgivning eller om tilfælde, hvor kunden vel er blevet skuffet, men hvor der ikke er noget at bebrejde pengeinstituttet. Selv om dette måtte have begået fejl, vil låneomlægningen i reglen have været til fordel for kunden. Årsagen til klagen vil således i almindelighed være, at kunden - med rette eller urette - havde forventet et bedre resultat end det faktisk opnåede. De fleste klager angår låneomlægningens kontantresultat, dvs. skuffelser i form af underskud på omprioriteringskontoen eller mindre overskud end påregnet.

De klager, der angår det/de nye realkreditlån, drejer sig typisk om kurstab som følge af manglende kurssikring. Her kan retsstillingen efter Pengeinstitutankenævnets praksis i store træk beskrives således, at pengeinstituttet har pligt til at vejlede kunden om muligheden for kurssikring, men at det, når denne vejledningspligt er opfyldt, er kunden selv, som må træffe den endelige beslutning og bære risikoen for denne. Har pengeinstituttet på korrekt måde oplyst om sine forventninger til kursudviklingen og om fordele og ulemper ved henholdsvis at foretage kurssikring og at undlade dette, vil det ikke blive erstatningsansvarligt som følge af, at kurserne udvikler sig anderledes end forventet.

Den gruppe af klager, som angår forhold vedrørende de hidtidige realkreditlån, omfatter en række forskelligartede forhold, hvoraf kun de hyppigst forekommende skal nævnes.

Der kan være tale om, at pengeinstituttet i en beregning af låneomlægningens kontantresultat har overset, at et pantebrev, som skal indfries - typisk et højt forrentet privat pantebrev - indeholder særlige indfrielsesvilkår, som indebærer, at det kun kan indfries til overkurs. Hvis det kan lægges til grund, at kunden har truffet sin beslutning på grundlag af pengeinstituttets beregning, og hverken kendte eller burde have kendt de særlige indfrielsesvilkår, har et flertal i Pengeinstitutankenævnet tilkendt kunden en godtgørelse, som stiller vedkommende,

som om pantebrevet var indfriet til kurs 100. Mindretallet - pengeinstitutternes repræsentanter - har taget afstand fra denne løsning med henvisning til, at den begåede fejl ikke har medført et tab for kunden i almindelig erstatningsretlig forstand.

De eksisterende realkreditlån kan typisk kun opsiges med et vist varsel til en termin. Ganske vist kan der foretages "straksindfrielse", men i forbindelse hermed beregner realkreditinstitutterne sig "differencerenter" fra indfrielsesdagen til det tidspunkt, til hvilket ordinær opsigelse kunne ske. Hvis det må bebrejdes pengeinstitutttet, at opsigelse af et eksisterende realkreditlån ikke er sket inden en bestemt frist, og hvis dette medfører, at differencerenterne er blevet større end nødvendigt, pålægges pengeinstitutttet at betale erstatning svarende til merudgiften. Skatteværdien af de for meget betalte differencerenter kan ikke fradrages ved tabsopgørelsen, hvilket hænger sammen med, at erstatningen vil være skattepligtig hos kunden.

De fleste klager i denne hovedgruppe angår imidlertid situationer, hvor der opstår et uventet underskud på omprioriteringskontoen/ et mindre overskud end forventet, uden at dette skyldes en beregnings- eller ekspeditionsfejl fra pengeinstitutttets side. Hovedårsagerne vil typisk være, at der i forbindelse med indfrielsen af det/de eksisterende realkreditlån skal betales dels ydelser fra sidste termin til indfrielsesdagen, dels differencerenter, med beløb, som overstiger, hvad der er lagt til grund i realkreditinstitutttets lånetilbud. Hvad angår de forholdsmæssige terminsydelser, er der tale om beløb, som kunden må forudsættes at have sparet op på sin budgetkonto. Differencerenterne skyldes, at der er valgt straksindfrielse i stedet for indfrielse til en termin, men herved har kunden opnået en tidligere rente- og ydelsesnedsættelse samt sparet kurssikring. Underskuddet/det mindre overskud på omprioriteringskontoen er således i disse tilfælde hverken udtryk for, at kunden har lidt tab, eller for en tilsvarende likviditetsforringelse. Ankenævnet har fastslået, at pengeinstitutttet - naturligvis - på forhånd bør informere kunden om disse sammenhænge, men sanktionen i tilfælde

af tilsidesættelse af informationspligten har på den nævnte baggrund typisk alene været, at man har pålagt pengeinstituttet helt eller delvis at frafalde sit sagsbehandlingsgebyr.

De sædvanlige omprioriteringsklausuler i efterstående private pantebreve tillader omprioritering med et nyt realkreditlån på betingelse af, at et eventuelt nettoprovenu betales som et ekstraordinært afdrag på pantebrevet (eller på en foranstående hæftelse). Ved beregningen af nettoprovenuet kan hverken renter fra sidste termin til indfrielsesdagen eller differencerenter fradrages, selv om disse beløb er finansieret af provenuet af det ny realkreditlån, hvilket bevirker, at der regelmæssigt skal betales et ekstraordinært afdrag på det efterstående private pantebrev. Dette vil videre typisk medføre, at der opstår underskud på omprioriteringskontoen. Heller ikke et underskud, der opstår af denne grund, er udtryk for et tab. Hvis pengeinstituttet ikke i fornødent omfang har informeret kunden om de heromhandlede forhold, har sanktionen typisk været, at det er blevet pålagt helt eller delvis at frafalde sit gebyr og/eller at yde kunden et lån til hel eller delvis finansiering af afdraget på det efterstående private pantebrev på samme vilkår som dettes med hensyn til rente og løbetid m.v.

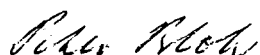
I det omfang, et pengeinstitut administrerer det efterstående pantebrev på kreditors vegne, kan det forlange gebyr for det arbejde, der er forbundet med ekspeditionen af rykningen, herunder påførelse af rykningspåtegning, fremsendelse af pantebrevet til tinglysning og kontrol af nettoprovenuberegningen. Dette gebyr kan pantekreditor som udgangspunkt kræve refunderet af pantsætteren, men i overensstemmelse med nogle kendelser afsagt af Sø- og Handelsretten har nævnet bestemt, at denne ikke kan afkræves mere end 750 kr. Ankenævnet har lagt til grund, at det er nødvendigt at lade respektpåtegningen tinglyse, og at pantsætteren derfor yderligere må betale tinglysningsafgiften til staten på 700 kr.

Afslutningsvis skal der knyttes nogle bemærkninger til et andet

markant forhold i årets statistik, som ikke har nogen speciel sammenhæng med omprioriteringssagerne. Det drejer sig om det forhold, at pengeinstituttet i 47 af de 135 sager, i hvilke klageren helt eller delvis har fået medhold, eller i ca. 35% af disse sager har erklæret, at det ikke ønsker at være bundet af nævnets kendelse, jf. vedtægternes § 11, stk. 2. I 1993 var den tilsvarende procent kun ca. 18. En væsentlig del af forklaringen er formentlig, at der blandt de afgørelser, som går pengeinstitutterne imod, i stigende omfang er tale om ensartede juridiske problemstillinger af principiel karakter. Vigtigst er her de såkaldte løbetidssager og andre sager, hvor der opstår spørgsmål om at yde godtgørelse, selv om klageren ikke har lidt tab i traditionel forstand. 24 af de 47 sager, i hvilke pengeinstitutterne i 1994 afgav erklæring i henhold til § 11, stk. 2, angår denne problemstilling (af disse 24 sager var 16 løbetidssager). Spørgsmålet om, hvad der er gældende ret på dette område, må afgøres af domstolene, og en afklaring kan forventes inden alt for længe i hvert fald for løbetidssagernes vedkommende, idet en sådan sag nu er indbragt for Højesteret.

Det anførte kan dog næppe fuldt ud forklare den meget betydelige stigning i antallet af sager, i hvilke pengeinstituttet afgiver erklæring om, at det ikke ønsker at være bundet af Ankenævnets afgørelse. I det omfang, pengeinstitutterne i øget omfang benytter sig af denne fremgangsmåde i sager, som ikke med rette kan karakteriseres som principielle, er der tale om en uheldig udvikling, som - hvis den fortsætter - efter min opfattelse vil være til skade for alle involverede, herunder pengeinstitutterne selv.

København, den 24. februar 1995

Ankenævnets formand

I N D H O L D S F O R T E G N E L S E

1.	Ankenævnet, medlemmer og medarbejdere	9
2.	Ankenævnets kompetence	10
3.	Statistik	12
4.	Udvalgte kendelser.....	13-98

Bilag:

Ankenævnets vedtægter.....	99-106
----------------------------	--------

1. Ankenævnet, medlemmer og medarbejdere.

Pengeinstitutankenævnet blev stiftet i 1988 af Den Danske Bankforening og Danmarks Sparekasseforening (nu Finansrådet - Danske Pengeinstitutters Forening), Sammenslutningen Danske Andelskasser og Forbrugerrådet. Nævnet påbegyndte sin virksomhed den 1. august 1988.

Ankenævnet er i medfør af forbrugerklagenævnslovens § 12, stk. 2, godkendt af Forbrugerklagenævnet til at behandle klager i overensstemmelse med § 2 i sine vedtægter, jf. nærmere nedenfor. Ankenævnets vedtægter er optrykt som bilag til årsberetningen.

Ankenævnets formand er højesteretsdommer, dr.jur. Peter Blok, og næstformand er landsdommer Niels Waage, Østre Landsret.

Ankenævnets medlemmer er udpeget af Finansrådet (efter aftale med Sammenslutningen Danske Andelskasser) og af Forbrugerrådet. I den enkelte sags behandling deltager foruden formanden eller næstformanden to medlemmer udpeget af pengeinstitutsektoren og to medlemmer udpeget af Forbrugerrådet.

Ankenævnets medlemmer har i 1994 været følgende:

Udpeget af Finansrådet - Danske Pengeinstitutters Forening:

Regionsdirektør Jørn Rytter Andersen, Sparekassen Nordjylland
Direktør Bjørn Bogason, Bikuben (indtil 1. august 1994)
Direktør Gert Bo Gram, Lokale Pengeinstitutter (indtil 1. august 1994)
Juridisk chef Peter Stig Hansen, Jyske Bank
Underdirektør Niels Bolt Jørgensen, Unibank
Afdelingsdirektør Allan Pedersen, Den Danske Bank
Underdirektør Bjarne Lau Pedersen, Bikuben (fra 1. august 1994)
Chefjurist Erik Sevaldsen, Den Danske Bank
Underdirektør Ole Simonsen, Unibank
Cand. jur. Jens Ole Stahl, Roskilde Bank (fra 11. oktober 1994)

Udpeget af Forbrugerrådet:

Formand Niels Busk, LLO i Hovedstaden

Direktør, cand.polit. Søren Geckler, Gymnasieskolernes Lærerforening

Konst. professor Peter Møgelvang-Hansen, Handelshøjskolen i København

Formand Kirsten Nielsen, Forbrugerrådet

Sekretariatschef Lars Pedersen, De Samvirkende Invalideorganisationer

Direktør, cand. oecon. Jørn Ravn, Vibo

Cand. jur. Søren Stagis, Forbrugerrådet (fra 5. september 1994).

Ankenævnets sekretariat har i 1994 beskæftiget følgende medarbejdere:

Sekretariatschef, cand.jur. Henrik Davidsen

fuldmægtig, cand.jur. Heidi Egger (fra 1. februar 1994)

sekretær Ulla Buch

sekretær Anette Sørensen

sekretær Nini Kristensen (indtil 31. januar 1994)

2. Ankenævnets kompetence.

Som nævnt ovenfor er Ankenævnet oprettet i medfør af forbrugerklagenævnsloven.

Bestemmelserne om Ankenævnets kompetence findes i vedtægternes §§ 2-5 og 7.

Efter § 2, stk. 1, behandler Ankenævnet klager over "danske pengeinstitutter og deres herværende datterselskaber." Ankenævnet er også kompetent til at behandle klager over pengeinstitutter, der ikke er medlem af nogen af stifterorganisationerne, hvilket gælder visse mindre sparekasser og andelskasser. Som følge af sammenhængen med forbrugerklagenævnsloven omfatter Ankenævnets kompetence ikke pengeinstitutter, der er hjemmehørende i Grønland

og på Færøerne. Klager over grønlandske pengeinstitutter kan indbringes for Forbrugerklageudvalget, Grønlands Hjemmestyre. Med hensyn til datterselskaber af danske pengeinstitutter kan det nævnes, at Ankenævnet behandler klager over bl.a. finansierings-selskaber. Nævnet kan tillige behandle klager over danske filialer af udenlandske pengeinstitutter. Også udenlandske filialer af danske pengeinstitutter må som udgangspunkt anses for omfattet af Ankenævnets kompetence, medens dette derimod ikke gælder udenlandske datterselskaber af danske pengeinstitutter.

Ankenævnet behandler klager vedrørende private kundeforhold, jf. § 2, stk. 2. Klager fra erhvervsdrivende kan dog behandles, såfremt de ikke adskiller sig væsentligt fra klager vedrørende private kundeforhold. Efter Ankenævnets faste praksis behandler man ikke klager fra aktie- eller anpartsselskaber.

En betingelse for Ankenævnets kompetence, som ikke er nævnt i vedtægterne, men som følger af sammenhængen med forbrugerklagenævnsløven, er, at klagen skal angå en konkret formueretlig tvist. Dette indebærer, at forespørgsler og klager af anden art, herunder om tilsidesættelse af god pengeinstitutpraksis, ikke realitetsbehandles, med mindre der foreligger en naturlig sammenhæng med en konkret formueretlig tvist.

Finanstilsynet, som indtil Ankenævnets etablering behandlede klager over pengeinstitutter, behandler ikke længere klagesager, men vil fortsat besvare spørgsmål, der som led i forberedelsen af en retssag stilles med rettens godkendelse.

Efter vedtægternes § 5 kan Ankenævnet bl.a. ikke behandle klager vedrørende sager, som er afgjort ved endelig dom. Ankenævnet vil i reglen også afvise klager vedrørende sager, i hvilken en fogedret har truffet afgørelse.

Med hensyn til klager vedrørende sager, som verserer ved domstolene, gælder efter retsplejelovens § 361, at vedkommende ret på begæring kan træffe bestemmelse om sagens forelæggelse for

Ankenævnet. En klage, der er indsendt af en part uden rettens tilladelse, vil blive afvist.

De i §§ 2-5 nævnte forhold påses af Ankenævnets sekretariat, som efter vedtægternes § 6 kan afvise klager, der af en af de nævnte grunde utvivlsomt falder udenfor Ankenævnets kompetence.

Efter § 7 kan Ankenævnet - men ikke sekretariatet - afvise sager, der på grund af usikkerhed om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnede til behandling i Ankenævnet. Såfremt en forsvarlig stillingtagen til sagen ville forudsætte en bevisførelse, som ikke kan ske for Ankenævnet, herunder navnlig parts- og vidneforklaringer, vil sagen blive afvist. Det sker relativt ofte, at Ankenævnet ser sig nødsaget til at afvise en sag af denne grund. Parternes afvigende opfattelse af et hændelsesforløb vil imidlertid ikke i sig selv afskære Ankenævnet fra at realitetsbehandle sagen under anvendelse af sædvanlige bevisbyrdereregler, hvis man anser dette for forsvarligt.

3. Statistik.

Antallet af modtagne klagesager har siden nævnets etablering den 1. august 1988 udviklet sig således:

1988:	278	1991:	622	1994:	844
1989:	498	1992:	678		
1990:	530	1993:	711		

Af de i 1994 modtagne 844 sager verserede ved årets udgang 418 sager. De resterende 426 sager, tillige med 256 af de pr. 1. januar 1994 verserende 263 sager indkommet i 1992 og 1993, eller i alt 682 sager blev færdigbehandlet i 1994.

Af de 682 behandlede sager blev i alt 96 afsluttet ved sekretariatets afvisning efter en eller flere af bestemmelserne i vedtægternes §§ 2-5 eller af ordensmæssige grunde (manglende

indbetaling af gebyr m.v.). I alt 173 sager bortfaldt i medfør af vedtægternes § 8, stk. 4, om opfyldelse eller forlig.

Ankenævnet behandlede således i alt 413 sager i 1994. Sagernes udfald var således, idet tallene for 1989-93 er medtaget til sammenligning:

	<u>1989</u>	<u>1990</u>	<u>1991</u>	<u>1992</u>	<u>1993</u>	<u>1994</u>
Klager fuldt medhold	50	57	56	54	45	42
Klager delvist medhold	26	32	46	78	80	93
Pengeinstituttet medhold	<u>198</u>	<u>184</u>	<u>190</u>	<u>258</u>	<u>258</u>	<u>230</u>
I alt realitetsbehandlede sager	274	273	292	390	383	365
Ikke realitetsbehandlede sager	<u>48</u>	<u>54</u>	<u>62</u>	<u>61</u>	<u>49</u>	<u>48</u>
I alt behandlede sager	322	327	354	451	432	413

I de sager, der har været behandlet i 1994, har det indklagede pengeinstitut i 47 tilfælde givet underretning om, at det ikke ønsker at være bundet af en kendelse, som har givet klageren helt eller delvis medhold, jf. herved vedtægternes § 11, stk. 2. I foreløbigt 11 af disse tilfælde har klageren begæret bistand til sagens indbringelse for domstolene, jf. forbrugerklagenævnslovens § 10, stk. 2.

4. Udvalgte kendelser.

På de følgende sider er i forkortet form gengivet nogle af de af Ankenævnet i 1994 afsagte kendelser. Udvalget er foretaget af sekretariatschefen i samråd med formanden og næstformanden. Det er tilstræbt at medtage kendelser, der er af en vis principiel og almindelig interesse, og som må formodes at ville blive retningsgivende for Ankenævnets praksis.

Oversigt over udvalgte kendelser

613/1992	Falske checks. Tilbageførsel af honorerede checks. Bevis.	17
351/1993	Betalingservice, manglende betaling af kreditforeningstermin	18
397/1993	Kaution, stiftelse, oplysningspligt, verserende tvangsauktionssag	19
432/1993	Udlån, stiftelse, hæftelse	20
439/1993	Dankort. Misbrug	22
480/1993	Dankort. Debitering af hævetransaktion trods påstået manglende udbetaling. Afvisning, bevis	24
481/1993	Pant, overdragelse af landbrugsejendom til ægtefælle, ældre gæld	24
504/1993	Dankort, rettidig meddelelse om bortkomst . . .	26
528/1993	Kaution og tredjemands pant. Inkassorente. Afviklingsaftale. Renteindberetning m.m. . . .	27
539/1993	Tredjemands pantsætning. Alskyldserklæring . . .	30
543/1993	Udlån. Løbetid. Nedsættelse af ydelse	31
544/1993	Dankort. Misbrug. Rettidig underretning om bortkomst	32
545/1993	Pantebreve. Depot. Kreditors erstatningskrav ved opkrævning af for lave ydelser	35
560/1993	Gebyr. Overførsel af pensionskonti og et åbent depot	37
573/1993	Kaution. Gyldighed og omfang. Begrænset kaution eller delkaution? Kaution for ældre gæld . . .	38
574/1993	Dankort. Misbrug	40
594/1993	Omprioritering, opsigelse af kreditforeningslån sket for sent, differencerente	41
605/1993	Værdipapirer, formuestyring. Forældelse	42
608/1993	Gebyr ved overførsel af kreditter/udlån	44
640/1993	Pantebreve, depot, debitors stilling ved opkrævning af for lave ydelser	45

656/1993	Kapitalpension, fejlagtig opgørelse af statsafgift. Godtgørelse.	47
657/1993	Dankort, ansvar for misbrug, afluring af PIN-kode	48
662/1993	Omprioritering, underskud, opgørelse af netto-provenu i forhold til efterstående pantebrev, differencerente	49
664/1993	Omprioritering. Efterstående pantebrev administreret af pengeinstitut. Betingelser for tinglysning af respektpåtegning. Ekspeditionsgebyr	51
672/1993	Omprioritering, underskud. Opgørelse af netto-provenu i forhold til efterstående panthaver, differencerente	53
690/1993	Boligsparekontrakt. Modregning ved udbetaling til ikke-præmieberettigende formål	55
698/1993	Dankort, misbrug, groft uforsvarlig adfærd	56
715/1993	Dankort. Underretning om misbrug	57
720/1993	Depositors disposition over skødedeponeringskonto inden købers overtagelse af ejendommen	59
26/1994	Udlån, rente	60
29/1994	Kaution, omfang, alskyldserklæring. Underretningspligt.	61
34/1994	Kapitalpensionskonto, overførsel	63
40/1994	Skødedeponeringskonto. Udbetaling til køber. Rentens størrelse	64
44/1994	Udlån. Overførsel. Spørgsmål om boliglån/forbrugslån.	66
45/1994	Gebyr, opgørelse af tilgodehavende i forbindelse med tvangsauktion	67
61/1994	Omprioritering, låneprovenu. Indfrielse af pantebrev med særlige indfrielsesvilkår	68
71/1994	Udlån, rente. Individuel renteforhøjelse	70
78/1994	Valutatransaktionsforretninger	71
131/1994	Kaution, omfang	74

132/1994	Værdipapirer, salg. Afregningskurs ved selvindtræde, når "Kurs alle handler" ikke er noteret	76
163/1994	Kapitalpensionskonto, opgørelse, skuffede forventninger	78
165/1994	Omprioritering, underskud, opgørelse af netto-provenu i forhold til efterstående pant haver .	80
171/1994	Omprioritering, pantebrev, respektpåtegning, krav om pengeinstituts medvirken	81
193/1994	Gebyr til kreditor for rykningspåtegning på pantebrev	83
207/1994	Kautionslåns opsigelse begrundet i misligholdelse af hovedmandens øvrige engagement . .	85
216/1994	Udlån, indfrielse til overkurs	86
226/1994	Dankort efterladt i hæveautomat efter saldoforespørgsel. Systemmæssig sikkerhedsrisiko . .	88
230/1994	Kapitalpension, debiteringstidspunkt for bidrag til arbejdsmarkedsfonde (bruttoskat)	89
238/1994	Salg af aktier, selvindtræde	90
262/1994	Kassekredit, individuel renteændring	91
288/1994	Realkreditbelåning, fast forrentede pantebreve omlagt til variabelt forrentet lån	93
295/1994	Realkreditbelåning, garantistillelse i forbindelse med aftale om fastkurs	94
342/1994	Dankort, rettidig meddelelse om bortkomst . . .	95
380/1994	Realkreditbelåning, indhentelse af tingbogsattest	96

Kendelse af 12. juli 1994 i sag nr. 613/1992 (Falske checks. Tilbageførsel af honorerede checks. Bevis.)

I perioden 25. maj - 13. juni 1992 modtog klageren, K, 28 checks for i alt ca. 375.000 kr., som var underskrevet af E og påført firmaet H-rejsers stempel. E og C ejede hver halvdelen af anparterne i et holdingselskab, som ejede anparterne i H-rejser. K indløste de modtagne checks i eget pengeinstitut.

Den 20. juli 1992 modtog det pengeinstitut, hvor H-rejser havde checkkonto, en af C underskreven meddelelse om at tilbageføre i alt 14 check, idet det oplystes, at der var tale om falske checks. 11 af disse checks med et samlet pålydende på 111.700 kr. var udstedt til K. De pågældende checks blev returneret til K's pengeinstitut, som debiterede beløbet på K's konto.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale 111.700 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet afviste at behandle klagen i medfør af Ankenavnets vedtægters § 7 med følgende bemærkninger:

"Af de fremlagte dokumenter fremgår, at E hverken var kontohaver eller ved fuldmagt var bemyndiget til at disponere over H-rejsers konti. På den anden side er det oplyst, at E ejede halvdelen af det holdingselskab, der ejede H-rejser. Herefter finder Ankenævnet det på det foreliggende grundlag betænkeligt, at fastslå, at de omtvistede checks kan sidestilles med falske checks.

Ankenævnet kan endvidere ikke på det foreliggende grundlag afgøre, i hvilket omfang E var berettiget til at handle på H-rejsers vegne, eller hvilket kendskab P måtte have hertil.

Ankenævnet har således ikke det fornødne grundlag for at kunne tage stilling til, om P ved at efterkomme C's anmodning om at returnere checkene til K's bank og godtgøre C checkbeløbene pådrog sig et erstatningsansvar overfor K.

De manglende faktiske oplysninger findes alene at kunne tilvejebringes gennem parts- og vidneforklaringer, der ikke kan ske ved Ankenævnet. Nævnet afviser herefter klagen i medfør af § 7, stk. 2 i nævnets vedtægter."

0-0-0

Kendelse af 10. marts 1994 i sag nr. 351/1993 (Betalingservice, manglende betaling af kreditforeningstermin).

Ved en fejl fra pengeinstituttet P's side blev klageren K's kreditforeningstermin, som skulle betales senest den 31. marts 1993, ikke betalt via betalingservice. Betalingen af terminer til pågældende kreditforening havde været betalt via PBS siden den 1. september 1991.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at indklagede tilpligtedes at betale morarenter og gebyr foranlediget af den manglende betaling.

Indklagede nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"P har erkendt, at det beror på en systemfejl hos P, at betalingen af kreditforeningsterminen pr. 31. marts 1993 ikke skete gennem PBS. Ankenævnet finder ikke, at K's undladelse af at rette henvendelse til P i forbindelse med modtagelse af PBS-oversigten pr. 1. marts 1993 eller efter modtagelsen af giroindbetalingskortet fra kreditforeningen kan føre til, at K er afskåret fra at få

erstattet det tab, han har lidt som følge af den hos P opståede fejl. Ankenævnet lægger herved vægt på, at K's kreditforeningstermin har været betalt via PBS siden 1. september 1991."

0-0-0

Kendelse af 31. januar 1994 i sag nr. 397/1993 (Kautions, stiftelse, oplysningspligt, verserende tvangsauktionssag).

Klageren K kautionerede den 13. september 1989 for et lån på 46.760 kr. ydet af pengeinstituttet P til debitor D.

Nogle få dage efter modtog P indkaldelse til tvangsauktion den 19. oktober 1989 over D's faste ejendom. P havde i juni/juli 1989 modtaget oplysning om tvangsauktionens berammelse, idet P havde to ejerpantebreve i D's ejendom.

Efter at der i januar 1990 var indledt gældssaneringsag for D, indfrie K i august 1990 kautionslånet med 48.175,22 kr. I december 1990 afsagdes kendelse om gældssanering for D, hvorefter D's gæld nedsattes til 9,655%.

K indbragte sagen for Akenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at tilbagebetale det indbetalte kautionsbeløb med fradrag af, hvad K efterfølgende havde modtaget fra D.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Efter det foreliggende finder Ankenævnet det godtgjort, at K under mødet den 13. september 1989 forud for underskrivelsen af kautionserklæringen forespurgte P's medarbejder om D's økonomiske forhold, og at medarbejderen besvarede denne forespørgsel på en klart ufyldstgørende måde, idet han ikke oplyste K om, at D's

økonomiske situation måtte anses for meget alvorlig, herunder heller ikke om, at der var begæret tvangsauktion over D's ejendom. Det må lægges til grund, at K vel var klar over, at D havde visse økonomiske problemer, men ikke var bekendt med tvangsauktionsbegæringen og de meget alvorlige økonomiske problemer i øvrigt. Ankenævnet finder, at kautionserklæringen under disse omstændigheder var uforbindende for K. Dennes påstand tages derfor til følge."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 23. marts 1994 i sag nr. 432/1993 (Udlån, stiftelse, hæftelse).

Den 10. januar 1991 ydede pengeinstituttet P klageren K, som den 24. november 1990 var fyldt 18 år, et lån på 110.000 kr. i forbindelse med K's køb af en 10 år gammel BMW 528i for 220.000 kr. tilhørende en af P's kunder A.

Lånet skulle afvikles over 3 år med 3.765 kr. månedligt. Gælds-brevet indeholdt ikke oplysninger om de samlede kreditomkostninger, jf. kreditaftalelovens § 9, stk. 1, nr. 3; K modtog oplysningerne den 17. januar 1991.

K oplyste under sagen, at han ved lånets bevilling netop var startet i praktik, men ikke havde modtaget sin første lønseddel. Ved siden af praktikpladsen havde han et avisuddelerjob, hvor han i 1990 havde tjent ca. 27.000 kr.; herudover tjente han lidt ved arbejde i A's pizzeria. K boede hos sine forældre.

Den 3. september 1991 blev K's lån forhøjet med ca. 21.000 kr. til inddækning af et tilsvarende overtræk på K's indlånskonto hos P. I efteråret 1991 brød bilens motor sammen, og P afslog at yde

lån til reparation heraf. Bilen blev sat til salg, men solgtes først ultimo december 1992 for 80.000 kr. Salgsprovenuet var efter fradrag af reparationsomkostninger m.v. ca. 36.000 kr., hvoraf ca. 23.000 kr. anvendtes til inddækning af overtræk på K's indlånskonto, medens ca. 13.000 kr. anvendtes til nedbringelse af K's lån, som pr. 31. december 1992 udgjorde ca. 105.000 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at han ikke hæftede for restgælden på lånet.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet finder, at den medarbejder hos P, som i januar 1991 formidlede lånet på 110.000 kr. til K, burde have indset, at denne næppe ville være i stand til at betale en månedlig ydelse på 3.765 kr., når han samtidig skulle afholde de øvrige omkostninger vedrørende bilen samt almindelige leveomkostninger. Medarbejderen burde tillige have indset, at den samlede pris for den 10 år gamle bil, 220.000 kr., efter alt at dømme var væsentligt for høj. Det må endvidere lægges til grund, at han - i strid med kreditaftalelovens bestemmelser - undlod at oplyse K om, at der skulle betales ca. 9.000 kr. i omkostninger ved lånets etablering, hvilket indebar, at K yderligere måtte stifte gæld for dette beløb. Der kan heller ikke ses bort fra, at P havde en selvstændig interesse i salget af bilen til K, idet en væsentlig del af købesummen - ca. 70.000 kr. - anvendtes til nedbringelse af A's overtrukne engagement hos P.

Under de således foreliggende omstændigheder finder Ankenævnet, at det i medfør af aftalelovens § 36 bør pålægges P, der har modtaget nettoprovenuet ved K's salg af bilen, at frafalde restgælden vedrørende lånet, herunder også den del, der hidrører fra låneforhøjelsen i september 1991."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 31. januar 1994 i sag nr. 439/1993 (Dankort. Misbrug).

Klageren K fik den 20. juli 1993 frastjålet sit dankort. Tyveriet fandt sted fra K's værksted, hvor K på det pågældende tidspunkt var beskæftiget ved en støjende maskine. K var alene på værkstedet, og tyveriet skete fra hans tegnebog, som blev opbevaret i et tilstødende kontor. K blev opmærksom på, at et toiletvindue stod åbent, og kontrollerede derfor, om hans tegnebog fortsat lå i hans bukser. Dette var tilfældet tillige med 350 kr. i kontanter, hvorimod K ikke kontrollerede, om dankortet fortsat var i tegnebogen.

Den 22. juli 1983 blev K's dankort spærret; forinden var kortet misbrugt ved 17 hævekorttransaktioner på ialt 34.500 kr., hvoraf det kontoførende pengeinstitut P fandt, at K burde hæfte for 8.000 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at indsætte 6.800 på K's konto, idet K erkendte at hæfte for 1.200 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets flertal tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

Tre medlemmer udtalte:

"Det må efter det oplyste lægges til grund, at K opbevarede sin tegnebog med dankortet i et kontor, hvortil der kun er adgang

gennem det værksted, hvor K opholdt sig. Selv om det kan bebrejdes K, at han i tegnebogen tillige opbevarede en seddel med PIN-koden, findes K efter en samlet vurdering ikke at have udvist en groft uforsvarlig adfærd som omhandlet i betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 2.

Det må endvidere lægges til grund, at K den pågældende eftermiddag fik mistanke om tyveri, men i denne forbindelse konstaterede, at tegnebogen lå, hvor han havde efterladt den, og at der ikke var fjernet kontanter fra den. At K ikke herefter tillige undersøgte, om dankortet fortsat lå i tegnebogen, findes ikke at kunne anses for et forhold, der er omfattet af lovens § 21, stk. 3, nr. 2 eller nr. 3.

Vi stemmer herefter for at tage K's påstand til følge."

To medlemmer udtalte:

"Da K fik mistanke om, at der var begået tyveri, undersøgte han tegnebogen og konstaterede, at der ikke var stjålet kontante penge fra den, men han undlod at kontrollere, om dankortet var til stede.

Efter en samlet helhedsvurdering finder vi, at K ved groft uforsvarlig adfærd har muliggjort den uberettigede brug af kortet.

Vi finder ikke, at P's regler om kortets anvendelse kan fortolkes således, at det anførte maksimale hævebeløb på 2.000 kr. pr. døgn angiver en begrænsning af K's hæftelse ved misbrug af kortet.

Vi stemmer herefter for, at klagen ikke tages til følge."

0-0-0

Kendelse af 15. april 1994 i sag nr. 480/1993 (Dankort. Debitering af hævetransaktion trods påstået manglende udbetaling.

Afvisning, bevis).

Klageren K klagede over pengeinstituttet P, som K påstod tilpligtet at betale 500 kr. K anførte, at hun forgæves havde forsøgt at hæve 500 kr. fra P's dankortautomat, men automaten udbetalte intet beløb. K's forsøg blev overværet af en trediemand og under klagesagen afgav denne skriftlig erklæring om, at der ved K's hæveforsøg ikke blev udbetalt penge til K. Desuagtet blev K's konto i K's eget pengeinstitut debiteret 500 kr. med henvisning til P's automat.

P, der nedlagde påstand om frifindelse, oplyste at P's interne revision havde undersøgt sagen, og at det fra EDB-registreringen kunne konstateres, at K efter et forgæves forsøg (PINkode-fejl) havde hævet 500 kr. i automaten.

Ankenævnet afviste at behandle klagen med disse bemærkninger:

"Ankenævnet finder, at en afgørelse af denne sag, der alene drejer sig om en bevisvurdering, forudsætter bevisførelse i form af parts- og vidneforklaringer, der ikke kan ske ved Ankenævnet, men må ske for en domstol. Ankenævnet afviser derfor sagen i medfør af vedtægternes § 7, stk. 1."

0-0-0

Kendelse af 31. januar 1994 i sag nr. 481/1993 (Pant, overdragelse af landbrugsejendom til ægtefælle, ældre gæld).

I forbindelse med en truende tvangsauktion over sin ægtefælle Æ's ejendom overtog klageren K i 1982 Æ's ejendom. I forbindelse med købet overtog K ifølge skøde en gæld på 296.111,14 kr. til pengeinstituttet P optaget i forbindelse med købet; lånet blev senere indfriet. Det fremgik af skødet, at lånet var sikret ved tre ejerpantebreve, som hidtil havde ligget til sikkerhed for Æ's

engagement på ca. 1,6 kr. med P. K underskrev den 1. maj 1982 håndpantssætningserklæring vedrørende ejerpantebrevene til sikkerhed for betaling af, hvad K og Æ til enhver tid måtte være eller blive P skyldig.

I april 1993 meddelte P K, at man fandt, at ejerpantebrevene tillige var stillet til sikkerhed for Æ's gæld stiftet forud for K's overtagelse af ejendommen.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at K ikke hæftede for krav i henhold til en af Æ i 1981 stiftet kassekredit, samt at de tre ejerpantebreve ikke var stillet til sikkerhed for Æ's gæld som opgjort i 1982, ligesom P skulle tilpligtes at udlevere ejerpantebrevene.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"De krav, der gøres gældende af P, hidrører fra et erhvervsmæssigt kundeforhold. Da dette imidlertid var indgået med Æ og for længst er ophørt, findes sagen at være omfattet af Ankenævnets kompetence, jvf. vedtægternes § 2, stk. 2.

Ifølge skødet af 26. april 1982, hvorved landbrugsejendommen blev overdraget fra Æ til K, skulle denne alene overtage en gæld på 296.211,14 kr. til P. Denne gæld hidrørte efter det oplyste fra et nyt lån, og det må lægges til grund, at låneprovenuet blev afskrevet på Æ's engagement. På denne baggrund, og når endvidere henses til, at formålet med arrangementet må antages at have været at nedskrive gælden til et niveau, der gjorde det muligt for ægtefællerne at videreføre driften af landbrugsejendommen, findes K med føje at have fået den opfattelse, at hun efter overtagelsen af ejendommen alene hæftede for det nye lån på 296.211,14 kr., og at ejerpantebrevene ved underskrivelsen af håndpantssætningserklæringen den 1. maj 1982 heller ikke blev stillet til sikkerhed for anden eksisterende gæld. Denne opfat-

telse er blevet bestyrket af, at P først i 1993 har rejst krav mod K i henhold til den ældre gæld. Ankenævnet finder, at P ikke heroverfor kan støtte ret alene på ordlyden af håndpantsetningserklæringen, som i øvrigt er misvisende udformet med hensyn til, hvem der er pantsætter.

Ankenævnet tager herefter K's påstand til følge, for så vidt angår kravet om udlevering af ejerpantebrevene dog under forudsætning af, at K og Æ ikke har gæld til P, der er stiftet efter den 1. maj 1982."

0-0-0

Kendelse af 31. januar 1994 i sag nr. 504/1993 (Dankort, rettidig meddelelse om bortkomst).

Søndag den 8. august 1993 omkring kl. 18.00 fik klageren K frastjålet en taske indeholdende sit dankort. K anmeldte umiddelbart efter tyveriet til politiet.

Kl. ca. 13.00 den følgende dag indfandt K sig i kontoførende pengeinstitut P's afdeling, hvorefter kortet blev spærret kl. 13.30.

Dankortet var den 8. august 1993 blevet misbrugt ved hævning af 10.100 kr. Den 9. august 1993 var der i tidsrummet kl. 00 - kl. 9.30 hævet 4.000 kr., medens der mellem kl. 11.00 - 12.30 ved fire transaktioner var sket et samlet misbrug på 7.599,95 kr., ligesom kortet kl. 12.52 var anvendt til betaling af varer i et bolighus med 3.795 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at godtgøre 8.000 kr., for hvilket beløb P fandt, at K hæftede.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Efter betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 3, hæfter kortindehaveren med op til 8.000 kr., hvis kortindehaveren "har undladt at underrette kortudsteder snarest muligt efter at have fået kendskab til, at kortet er bortkommet." Ankenævnet finder, at K burde have foranlediget kortet spærret i hvert fald senest ved henvendelse mandag den 9. august 1993 om morgenen til P's afdeling. Da der den 9. august i tidsrummet mellem kl. 11 og 13.30, da kortet blev spærret, er sket misbrug for mere end 8.000 kr., finder Ankenævnet, at K bør hæfte for dette beløb. Det af K anførte om, at PIN-koden ikke var opbevaret sammen med dankortet, kan ikke føre til et andet resultat."

0-0-0

Kendelse af 8. juli 1994 i sag nr. 528/1993 (Kaution og trediemands pant. Inkassorente. Afviklingsaftale. Renteindberetning m.m.)

Klagerne, K, henholdsvis kationerede og stillede pantesikkerhed for en kassekredit ydet af pengeinstituttet P. Kredittens maksimum var på 200.000 kr. I begyndelsen af 1990 overgav P sin fordring til retslig inkasso. Saldoen på kassekrediten var pr. 31. december 1989 216.000 kr. P stoppede i denne forbindelse den automatiske renteberegning, og renten ændredes til inkassorentesatsen, som da var 21%. I efteråret 1990 blev der indgået en afviklingsaftale, hvorefter K skulle afvikle gælden med 5.000 kr. månedligt. K overholdt med visse mindre forsinkelser aftalen med månedlige betalinger til P's inkassoadvokat.

K anmodede i 1991 og 1992 forgæves P om kontoudskrifter for kredittens afvikling og oplyste, at de som følge af P's undladelse af at foretage renteindberetning til skattemyndighederne var blevet nægtet fradrag for renter.

I april 1993 nedsatte P renten til 13,5% p.a.

På K's anmodning udarbejdede P's inkassoadvokat i februar 1993 en opgørelse over K's gæld. Heraf fremgik, at gælden der i januar 1990 var opgjort til ca. 225.000 kr., efter betaling af 160.000 kr. frem til udgangen af 1992, pr. ultimo 1992 udgjorde ca. 213.000 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at yde en rentekompensation, udarbejde kontoudskrifter på kreditten samt indberette renter til skattevæsenet.

Under sagens forberedelse udarbejdede P oversigter over indbetalinger på kreditten og størrelsen af kvartalsvis beregnede renter. P nedlagde i øvrigt påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Ankenævnet finder, at P ikke efter sagens overgivelse til inkasso har været forpligtet til at udarbejde kontoudskrifter og fremsende renteindberetninger til skattemyndighederne, idet det herefter må påhvile P's advokat at afgive de fornødne oplysninger.

P's krav om, at gælden ifølge kassekreditten efter overgivelsen til inkasso skulle forrentes med P's sædvanlige inkassorente, der på daværende tidspunkt var 21% p.a., findes i forhold til kredittens debitor, anpartsselskabet, at have fornøden hjemmel i pkt. 4, litra c, i P's almindelige bestemmelser for kreditter."

Fire medlemmer udtalte herefter:

"Vi finder, at bestemmelserne i sikkerhedsstillelsesdokumentet om, at K's forpligtelser som henholdsvis kautionist og håndpantsetter er påtaget "til sikkerhed for betaling af enhver skyld i henhold til lånet/kreditten", ikke med den fornødne sikkerhed kan forstås således, at K har påtaget sig at hæfte også for

inkassorenter påhvilende debitor. K kan heller ikke anses for selvstændigt forpligtet til at forrente den gæld, der påvilede dem ved sagens overgivelse til inkasso, med den særlige inkassorente, idet de citerede bestemmelser i P's almindelige forretningsbetingelser ikke udgør fornøden hjemmel herfor. Vi finder således, at P i det hele har været uberettiget til at forlange sin fordring mod K forrentet med inkassorente, og at P derfor bør tilpligtes at foretage en korrektion af rentetilskrivningen, således at gælden i tiden fra sagens overgivelse til inkasso til nedsættelsen af renten i april 1993 alene forrentes med den for kassekreditte til enhver tid gældende rente- og provisionssats. Ved denne korrektion af rentetilskrivningen skal der tages hensyn til K's løbende indbetalinger til P's advokat."

Et medlem udtalte:

"Jeg finder, at bestemmelserne i sikkerhedsstillelsesdokumentet om, at K's forpligtelser som henholdsvis kautionist og håndpantsetter er påtaget "til sikkerhed for betaling af enhver skyld i henhold til lånet/kreditte", indeholder tilstrækkelig hjemmel til at fastslå, at K har påtaget sig at hæfte også for inkassorenter påhvilende debitor. I efteråret 1990 blev der imidlertid indgået en afviklingsaftale, som må betragtes som rimelig også set fra P's synsvinkel, idet K påtog sig at afvikle gælden ved betaling af 5.000 kr. om måneden. Jeg finder, at P vel var berettiget til at fastholde inkassorenten også efter afviklingsaftalens indgåelse med henblik på at konstatere, om K havde evne og vilje til at overholde aftalen, men at forudsætningerne for P's ret til at beregne sig inkassorente bortfaldt efter en relativt begrænset periode, skønsmæssigt senest den 1. juli 1991.

Jeg finder således, at P i tiden efter den 1. juli 1991 har været uberettiget til at forlange sin fordring mod K forrentet med inkassorente, og at P derfor bør tilpligtes at foretage en korrektion af rentetilskrivningen, således at gælden i perioden fra denne dato til nedsættelsen af renten i april 1993 alene forrentes med den for kassekreditte til enhver tid gældende

rente- og provisionssats. Ved denne korrektion af rentetilskrivningen skal der tages hensyn til K's løbende indbetalinger til P's advokat."

0-0-0

Kendelse af 2. maj 1994 i sag nr. 539/1993 (Tredjemandspantsætning. Alskyldserklæring).

I juli 1983 ydede pengeinstituttet P klageren K's ægtefælle Æ en kredit på 100.000 kr. K stillede to ejerpantebreve på 22.000 kr. og 180.000 kr. til sikkerhed herfor. Af håndpantsætningserklæringen fremgik, at sikkerhedsstillelsen skete til sikkerhed for ethvert krav på Æ, som P havde eller senere måtte få mod Æ.

I november 1983 omlagdes kreditten til et nyt kontonummer.

I september 1992 anmodede P om foretagelse af udlæg for 202.000 kr. hos K. P's krav i henhold til kreditten blev oplyst til ca. 600.000 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at P ikke kunne rejse krav mod K for Æ's gæld.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand delvis til følge. Ankenævnets afgørelse var således:

"Det må lægges til grund, at K's håndpantsætning af de to ejerpantebreve i juli 1983 skete i anledning af P's bevilling af en kassekredit på 100.000 kr. til Æ, og at denne ikke havde anden gæld til P på dette tidspunkt. Det må endvidere lægges til grund, at den oprindelige kredit, og den kredit ligeledes på 100.000 kr., der afløste den oprindelige kredit, gennem en årrække har

fungeret som privat kassekredit og budgetkonto med dette maksimum, og at P ikke i 1991, da man bevilgede Æ en overtræksret på 200.000 kr. til istandsættelse af en båd, gav K underretning herom. Ankenævnet finder, at K under disse omstændigheder med føje kan have fået den opfattelse, at ejerpantebrevene alene var stillet til sikkerhed for en kassekredit på 100.000 kr., og at P derfor bør være afskåret fra at påberåbe sig den fortrykte og standardmæssige alskyldserklæring, der er indeholdt i håndpantsetningserklæringen.

Det må på den anden side lægges til grund, at den ændring, der skete i november 1983, alene havde karakter af, at kontonummeret for den oprindelige kredit af tekniske grunde blev erstattet af et andet kontonummer, og Ankenævnet finder derfor, at K's pant uanset ændringen fortsat var stillet til sikkerhed for Æ's kassekredit på 100.000 kr.

Efter det anførte finder Ankenævnet, at det krav, for hvilket P kan gøre sin panteret gældende, er begrænset til 100.000 kr. med tillæg af renter fra det tidspunkt - efter det oplyste i april 1992 - da kreditten blev misligholdt."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 25. marts 1994 i sag nr. 543/1993 (Udlån. Løbetid. Nedsættelse af ydelse).

I april 1986 ydede pengeinstituttet P klageren K et boliglån på 310.000 kr., som skulle afvikles med 3.300 kr. månedligt. Lånets rente var p.t. 11% p.a. Af gældsbeværets punkt 4 fremgik, at P forbeholdt "... sig ret til i relation til den aftalte afviklingstid at forlange den fastsatte ydelse forhøjet, såfremt der sker væsentlige ændringer i renteniveauet".

I 1989 og 1990 blev lånets ydelse forhøjet til henholdsvis 3.800 kr. og 4.100 kr., og K underskrev påtegning herom.

I november 1992 bevilgedes K et yderligere boliglån på 40.000 kr. i forbindelse med boligskifte. I september 1993 krævede P K's to boliglån sammenlagt og en ændring i lånets rente m.v. K accepterede under protest og indbragte sagen for Ankenævnet, hvorefter P imødekom K således, at lånets rente nedsattes til samme rentesats gældende forinden udfærdigelsen af lånedokumentet fra september 1993, korrigeret for efterfølgende renteændringer. Den månedlige ydelse for lånet skulle dog herefter være 4.100 kr. K fastholdt klagen og nedlagde påstand om, at P tilpligtedes at fastsætte lånets ydelse således, at dette ville være afviklet i maj 2003.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Når P forhøjede ydelserne på lånet i henhold til de almindelige betingelsers pkt. 4, kan P ikke nu gøre gældende, at der ikke ved lånets etablering var aftalt en bestemt afviklingstid. Da der ikke er oplyst omstændigheder, der kan begrunde, at den aftalte afviklingstid ikke fastholdes, finder Ankenævnet, at P, henset til det fald i renteniveauet, som er sket, siden ydelserne blev forhøjet, bør nedsætte størrelsen af de månedlige ydelser således, at lånet udløber som det var forudsat ved låneaftalens indgåelse, dog således, at P ikke tilpligtes at fastsætte størrelsen af de månedlige ydelser til mindre end de i låneaftalen fastsatte ydelser på 3.300 kr. pr. måned."

0-0-0

Kendelse af 22. august 1994 i sag nr. 544/1993 (Dankort. Misbrug. Rettidig underretning om bortkomst).

Klageren K fik den 11. juli 1991 stjålet sin pung indeholdende K's dankort. Pungen var opbevaret i et tøjskab, idet K var ophørt med at bruge kortet, da der ikke længere var noget disponibelt beløb på den tilhørende konto. Den 16. s.m. spærrede pengeinstituttet P K's dankort som følge af overtræk. Det viste sig, at der ved 24 transaktioner var sket misbrug for i alt ca. 17.000 kr.; i alle tilfælde var korrekt PIN-kode anvendt.

P meddelte, at K selv hæftede for 5.000 kr. af misbruget, da han havde været for længe om at melde kortet stjålet. K bestred dette, og P anlagde i marts 1993 sag mod K med påstand om betaling af 7.768,58 kr. På K's anmodning udsattes sagen for forelæggelse for Ankenævnet.

Af kontoudtog for K's konto fremgik, at denne i perioden 6. maj - 23. november 1992 var debiteret 6 rykkergebyrer á 125 kr. som følge af K's manglende betaling af de 5.000 kr., som P fandt, at K hæftede for. Kontoen var endvidere debiteret med P's rente for ubevilget overtræk.

For Ankenævnet nedlagde K påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at han ikke hæftede for nogen del af misbruget.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"P har ikke gjort gældende, at K har udvist uagtsomhed ved opbevaringen af dankortet og/eller PIN-koden. Til støtte for sin påstand om, at K hæfter for 5.000 kr. af det tab, der opstod ved misbruget af dankortet, har P således alene påberåbt sig, at K ikke rettidigt har givet P underretning om kortets bortkomst.

Misbruget fandt sted forud for ændringen af betalingskortlovens § 21 ved lov nr. 184 af 23. marts 1992. Efter § 21, stk. 1, nr.

2, i paragraffens dagældende affattelse er kortindehaveren ansvarlig for tab, hvis "kortindehaveren ... har undladt at underrette kortudsteder snarest muligt efter at have fået kendskab til, at kortet er bortkommet, eller inden rimelig tid efter bortkomsten". Ifølge den i medfør af stk. 2 udstedte bekendtgørelse kan kortindehaverens ansvar efter stk. 1, nr. 2, dog ikke overstige 1.000 kr. ved simpel uagtsomhed og 5.000 kr. ved grov uagtsomhed. Ankenævnet lægger til grund, at K først fik kendskab til tyveriet af pungen med dankortet den 17. juli 1991, efter at P havde spærret kontoen dagen før, og finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at K har udvist uagtsomhed - endsige grov uagtsomhed - ved ikke i perioden fra den 11. til den 16. juli 1991 at have kontrolleret, om pungen med dankortet fortsat var til stede. K hæfter herefter ikke for nogen del af tabet, og K's påstand tages således til følge.

Ankenævnet går ud fra, at P i overensstemmelse med den aftale, der blev indgået mellem Forbrugerrådet og Finansrådet i juni 1991, er indforstået med, at K kan påberåbe sig de da foreslåede og nu gældende bestemmelser i betalingskortlovens § 21 i det omfang, disse stiller ham gunstigere end de hidtidige regler. Nævnet finder derfor anledning til at gøre følgende tilføjelse vedrørende en eventuel anvendelse af disse regler:

§ 21, stk. 3, nr. 3, omfatter i modsætning til den tidligere bestemmelse i § 21, stk. 1, nr. 2, alene tilfælde, hvor kortindehaveren undlader underretning trods positivt kendskab til kortets bortkomst. Herudover kan forhøjet ansvar som følge af undladt underretning kun komme på tale, såfremt kortindehaverens adfærd kan karakteriseres som groft uforsvarlig, jf. stk. 3, nr. 2. Ankenævnet finder herefter, at K, såfremt de gældende regler anvendes, alene hæfter for 1.200 kr. af tabet, jf. § 21, stk. 1.

Ankenævnet finder yderligere anledning til at gøre følgende bemærkninger vedrørende spørgsmålet om rykkergebyrer og renter:

I et tilfælde som det foreliggende, hvor overtrækket på en konto

alene beror på, at misbrug af et dankort har fundet sted, og hvor kontoindehaverens afvisning af at inddække overtrækket ikke kan anses for klart stridende mod ansvarsreglerne i betalingskortlovens § 21, kan pengeinstituttet ikke anses for berettiget til at beregne sig gebyr for rykkerskrivelser. Pengeinstituttet kan i denne situation heller ikke anses for berettiget til at beregne sig den særlig høje rente, der kræves af ubevilgede overtræk, henholdsvis som inkassorente, men må henvises til at forlange sit krav forrentet med rente efter renteloven."

0-0-0

Kendelse af 3. juni 1994 i sag nr. 545/1993 (Pantebreve. Depot. Kreditors erstatningskrav ved opkrævning af for lave ydelser).

Pengeinstituttet P administrerede på klageren K's vegne 6 pantebreve. Medio marts 1993 meddelte P, at man siden juni termin 1983 havde opkrævet for lave pantebrevsydelser. P beregnede, at differencen mellem pantebrevenes faktiske restgæld pr. 11. december 1992 og den restgæld, hvortil de ville have været nedbragt ved betaling af korrekt ydelse, udgjorde 92.418,04 kr. Ultimo marts 1993 overførte P dette beløb til K's konto. K fremsatte krav om yderligere rente, hvilket P afviste.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at yde en rentekompensation svarende til genplaceringsrenten med renters rente beregnet efter den gennemsnitlige obligationsrente, subsidiært at betale 3% i tillægsrente; endvidere påstod K P tilpligtet at tilbagebetale gebyrer for pantebrevenes administration.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Ankenævnet finder, at P som følge af den begåede fejl må være

forpligtet til at drage omsorg for, at K stilles, som om hun havde modtaget korrekte pantebrevsydelser i den omhandlede periode på ca. 10 år. Det bemærkes herved, at Ankenævnet ikke finder grundlag for at fastslå, at der foreligger medskyld eller passivitet fra K's side.

Det betalte beløb på 92.418,04 kr. svarer til de manglende afdragsbeløb forrentet indtil den 11. december 1992 med pantebrevens rente på 9% p.a. og med beregning af rentes rente. Det bemærkes, at K løbende er blevet beskattet af renterne, og at det betalte beløb må antages også skattemæssigt at måtte betragtes som ekstraordinært afdrag."

Flertallet udtalte herefter:

"Efter det foreliggende finder vi det sandsynliggjort, at K kunne og ville have genplaceret de manglende afdrag til en højere rente end 9% p.a., ligesom det efter det foreliggende må lægges til grund, at P's afdeling under hensyn hertil havde stillet K i udsigt, at man ville godtgøre hende en tillægsrente på 3% p.a. af de manglende afdragsbeløb beregnet med rentes rente. Vi finder på denne baggrund, at P bør tilpligtes at betale K en sådan tillægsrente. Vi finder derimod ikke tilstrækkeligt grundlag for at tage K's principale påstand til følge.

Vi finder ikke grundlag for yderligere at pålægge P at tilbagebetale de opkrævede administrationsgebyrer."

Mindretallet udtalte:

"Jeg finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at pålægge P at betale yderligere rentegodtgørelse til K. Jeg er enig i, at P ikke bør pålægges at tilbagebetale de opkrævede administrationsgebyrer og stemmer herefter for, at klagen i det hele ikke tages til følge."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 2. maj 1994 i sag nr. 560/1993 (Gebyr. Overførsel af pensionskonti og et åbent depot).

Klageren K og dennes ægtefælle overførte i juli 1993 to kapitalpensionskonti, to indekskonti, en selvpensioneringskonto samt et åbent depot fra pengeinstituttet P til et andet pengeinstitut.

P beregnede sig for overførsel af kapitalpensionskontiene 2 x 450 kr. og for overførsel af indekskonti og selvpensioneringskontoen 200 kr. pr. konto, for overførsel af det åbne depot beregnedes 300 kr. Til begge kapitalpensionskonti var tilknyttet individuelle depoter.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at nedsætte gebyret.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Under sagens behandling indhentedes Ankenævnet en redegørelse fra P om baggrunden for fastsættelsen af P's gebyrer for de omhandlede ekspeditioner.

Med stemmerne 3-2 tog Ankenævnet P's påstand til følge.

Flertallet udtalte:

"Under hensyn til, at der til begge kapitalpensionskonti var knyttet et særskilt værdipapirdepot, og efter indholdet af den af P afgivne redegørelse finder vi ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at det overførselsgebyr på 450 kr., der er opkrævet for hver kapitalpensionsordning, overstiger det rimelige. Heller

ikke de øvrige af P opkrævede overførselsgebyrer kan anses for urimeligt store. Vi stemmer derfor for, at klagen ikke tages til følge."

Mindretallet udtalte:

"Under hensyn til, at der var tale om samlet overførsel af et større antal konti, og efter en vurdering af det arbejde, der må antages at have været forbundet hermed, finder vi, at det samlede gebyr bør nedsættes til 1.000 kr."

0-0-0

Kendelse af 3. juni 1994 i sag nr. 573/1993 (Kautions. Gyldighed og omfang. Begrænset kautions eller delkautions? Kautions for ældre gæld).

Klageren K kautionerede i november 1987 for et lån på 350.000 kr. ydet af pengeinstituttet P; af kautionserklæringen fremgik, at kautionen var gældende "for et beløb indtil 100.000 kr."

Indtil august 1990 afvikledes lånet planmæssigt, hvorefter der opstod restancer. Efter at K i februar 1991 var blevet anmodet om at berigtige en restance på kautionslånet, aftaltes en ændret afvikling af lånet med debitor, og K tiltrådte dette. I denne forbindelse underskrev K i august 1991 ny kautionserklæring, hvori lånets restgæld oplystes til 157.892,74 kr. K underskrev under protest, idet han anførte, at kautionsforpligtelsen var bortfaldet som følge af, at lånets restgæld var nedbragt til under 250.000 kr.

Efter at debitor havde misligholdt lånet, opsigde P dette den 30. december 1991. I februar 1992 underskrev K gældsbeholdningen, hvorefter P ydede K et lån til indfrielse af kautionsforpligtelsen med 100.000 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om at P tilpligtedes at anerkende, at K ikke hæftede for lånet oprettet i februar 1992 samt tilpligtedes at tilbagebetale betalte ydelser. Subsidiært nedlagde K påstand om, at hans hæftelse ifølge lånet skulle nedsættes.

P nedlagde påstand om frifindelse.

I forbindelse med sagens forberedelse for Ankenævnet kom det frem, at P i november 1987 alene havde ydet kautionslånets debitor en yderligere kredit på 50.000 kr.

Ankenævnet tog K's påstand delvis til følge, og Ankenævnets afgørelse var således:

"Kautionserklæringen af 26. november 1987 er ikke ganske klart udformet, men det er dog mest nærliggende at forstå den således, at der - i overensstemmelse med, hvad der sædvanligvis er tilsigtet i tilfælde af denne art - var tale om kaution for hele lånet på 350.000 kr., men begrænset på den måde, at K's forpligtelse ikke kunne overstige 100.000 kr. (kaution med 100.000 kr. for 350.000 kr.). Det findes ikke godtgjort, at K i modstrid hermed har fået oplyst, at han alene hæftede for den del af gælden, der oversteg 250.000 kr. Hertil kommer, at K - efter det oplyste ganske vist under protest - har underskrevet såvel en ny kautionserklæring som et lånedokument til afløsning af kautionsforpligtelsen, efter at debitorernes lån var nedbragt til under 250.000 kr. På denne baggrund findes K's principale påstand ikke at kunne tages til følge.

K kunne, da han påtog sig kautionsforpligtelsen i 1987, med føje forudsætte, at P i denne forbindelse ydede debitorerne yderligere kredit af mindst samme størrelse som det beløb på 100.000 kr., med hvilket han påtog sig at hæfte. Dette var imidlertid ikke tilfældet, idet der alene blev ydet en yderligere kredit på 50.000 kr. Det er ikke godtgjort, at P oplyste K herom, eller at denne i øvrigt var bekendt hermed. K's kautionsforpligtelse

findes herefter alene at have været gyldigt stiftet for så vidt angår 50.000 kr. Det må lægges til grund, at K først under klagesagen er blevet bekendt med det heromhandlede forhold, og han findes derfor ikke at være afskåret fra at påberåbe sig dette som følge af, at han senere har underskrevet en ny kautionserklæring og et lånedokument til afløsning af kautionsforpligtelsen.

Efter det anførte findes K's gæld ifølge lånedokumentet af 6. februar 1992 at burde nedsættes med 51.706 kr. med valør den 6. februar 1992."

0-0-0

Kendelse af 16. juni 1994 i sag nr. 574/1993 (Dankort. Misbrug).

Den 7. september 1993 spærrede pengeinstituttet P klageren K's Dankort som følge af et større overtræk på kontoen. P kontaktede K og K blev der opmærksom på, at han ikke var i besiddelse af dankortet.

Af sagen fremgik, at K den 1. september 1993 på en restaurant havde lagt sin jakke fra sig; i jakkelommen lå en pung med K's dankort samt en telefonliste, hvor PIN-koden var camoufleret som en del af et telefonnummer.

Af et samlet misbrug på ca. 56.000 kr. fandt P, at K burde hæfte for 8.000 kr. efter betalingskortlovens § 21.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om at P tilpligtedes at anerkende, at han ikke hæftede for nogen del af misbruget.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Efter det foreliggende lægges det til grund, at K den 1. september 1993 befandt sig på en restaurant, hvor han havde lagt sin jakke fra sig. Hans pung indeholdende dankortet var i jakken tillige med en telefonliste, hvorpå PIN-koden var angivet camoufleret som et telefonnummer. Pungen og telefonlisten blev stjålet. Dette havde K ikke bemærket, før P rettede henvendelse til ham den 7. september 1993.

Under disse omstændigheder findes K efter en samlet vurdering at have udvist groft uforsvarlig adfærd, hvorved den uberettigede brug af dankortet blev muliggjort, jvf. betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 2."

0-0-0

Kendelse af 2. maj 1994 i sag nr. 594/1993 (Omprioritering, opsigelse af kreditforeningslån sket for sent, differencerente).

Onsdag den 28. juli 1993 indleverede klagerne K til pengeinstituttet P's Odense afdeling et lånetilbud fra BRF Kredit i forbindelse med omprioritering af K's ejendom. Ved omprioriteringen skulle indfries et 11% obligationslån med en restgæld på ca. 1.034.000 kr. Omprioriteringen skulle ske ved straksindfrielse af det gamle lån, og den 29. juli fremsendte P opsigelse og garanti for et nyt lån til BRF Kredit. BRF Kredit modtog først meddelelsen fra P mandag den 2. august 1993, og straksindfrielsen blev derfor foretaget pr. den 1. januar 1994. Havde BRF Kredit modtaget meddelelsen senest den 30. juli 1993, ville indfrielse være sket pr. den 1. oktober 1993. Ved straksindfrielsen beregnedes herefter differencerente for perioden 5. august 1993-1. januar 1994 med 5% eller knapt 21.000 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at refundere differencebeløbet for perioden 1. oktober 1993-1. januar 1994.

P nedlagde påstand om frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af differencebeløbet med fradrag af skat.

Med stemmerne 3-2 tog Ankenævnet K's påstand til følge.

3 medlemmer udtalte:

"Det fremgår af sagen, at P havde stillet K i udsigt, at straks-indfrielsen af kreditforeningslånet kunne ske pr. 1. oktober 1993, og at der således alene ville påløbe differencerenter frem til denne dato, ligesom dette beløb var medtaget ved beregningen af det nye kreditforeningslån. P burde derfor den 29. juli 1993 have sikret sig, at opsigelsen fremkom rettidigt til BRF Kredit, dvs. senest næste dag, hvilket - hvis opsigelse pr. telefax som anført af P ikke var mulig - kunne ske ved anvendelse af ekspresforsendelse. Vi finder, at K har lidt et tab svarende til differencerentebeløbet for perioden 1. oktober 1993 - 1. januar 1994, og at P efter det anførte bør betale K dette beløb. Vi finder ikke grundlag for at nedsætte erstatningen med skatteværdien af beløbet."

2 medlemmer udtalte:

"Henset til, at P først onsdag den 28. juli 1993 modtog lånetilbudet fra BRF Kredit, finder vi ikke, at P har begået nogen ansvarspådragende fejl ved torsdag den 29. juli 1993 at fremsende opsigelse og garanti til BRF Kredit i almindeligt brev, hvilket brev man måtte påregne BRF Kredit ville modtage fredag den 30. juli 1993. Vi stemmer derfor for ikke at tage klagen til følge."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 23. marts 1993 i sag nr. 605/1993 (Værdipapirer, formuestyring. Forældelse).

Klageren K, der er bosiddende i England, indgik i august 1986 en portefoliomanagementaftale med pengeinstituttet P, hvorefter P modtog ca. 6,1 mio. kr. P skulle herefter placere beløbet i børsnoterede værdipapirer indenlandske såvel som udenlandske.

K protesterede i juni 1987 mod P's investering af en del af K's formue, idet K fandt placeringen i strid med parternes aftale. P tilbød en godtgørelse på ca. 132.000 kr. K accepterede ikke godtgørelsens størrelse og rejste yderligere krav mod P. I en skrivelse af 26. maj 1989 til K's advokat tilbød P at betale 141.000 kr. til endelig afgørelse af sagen. Det fremgik, at forslaget blev fremsat uden præjudice for en eventuel senere retssag. K besvarede ikke henvendelsen.

Den 1. november 1993 indbragte K sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale i alt ca. 769.000 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse i første omgang med henvisning til, at K's krav måtte anses for forældet.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"K's erstatningskrav må anses for omfattet af forældelsesloven af 1908, jf. dennes § 1, stk. 1, litra e. Lovens 5-årige forældelsesfrist må i det foreliggende tilfælde regnes fra det eller de tidspunkter i 1987, da K blev bekendt med P's dispositioner. Det bemærkes herved, at de i årene 1987-1989 førte forligsforhandlinger ikke kan antages at have suspenderet forældelsen. De af P i denne forbindelse fremsatte forligstilbud, senest tilbudet af 26. maj 1989, må anses for bortfaldet som følge af manglende accept, og der findes ikke at være grundlag for at fastslå, at P under forligsforhandlingerne har erkendt at skyldes i hvert fald et vist beløb med den konsekvens, at forældelsen kan anses for afbrudt for så vidt angår dette beløb, jf. herved lovens § 2, stk. 2, pkt. K's krav må således i det hele anses for forældet."

Kendelse af 2. maj 1994 i sag nr. 608/1993 (Gebyr ved overførsel af kreditter/udlån).

Klageren K og dennes ægtefælle overførte i september 1993 deres engagement med pengeinstituttet P til et andet pengeinstitut. P opkrævede for overførslen af to budgetkonti med trækningsret, to kreditter samt et fælles boliglån 1.000 kr. i gebyr.

Af P's prisliste fremgik, at P's gebyr ved overførsel af konti til andre pengeinstitutter udgjorde 200 kr. pr. konto ved lån og kreditter, dog maksimalt 1.000 kr. pr. kunde.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at tilbagebetale 1.000 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Med stemmerne 3-2 tog Ankenævnet P's påstand til følge.

Flertallet udtalte:

"K og dennes ægtefælle måtte påregne, at P ville kræve betaling for det arbejde, der var forbundet med overførslen af deres konti til et andet pengeinstitut. Vi finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at det af P fastsatte gebyr på 200 kr. pr. lån/kredit overstiger det rimelige, og stemmer derfor for ikke at tage klagen til følge.

Vi har ikke herved taget stilling til, hvorvidt der bør gælde et lavere maksimum pr. person end det af P fastsatte på 1.000 kr."

Mindretallet udtalte:

"Vi lægger til grund, at K ikke inden debiteringen af de omhand-

lede gebyrer var underrettet om, at P beregner sig gebyr for flytning af konti til andet pengeinstitut. Når hertil kommer, at de omkostninger, som overførsel af udlån fra ét pengeinstitut til et andet påfører det afgivende pengeinstitut, ikke i almindelighed synes at adskille sig klart fra de omkostninger, som pengeinstituttet påføres ved "normal" (ikke gebyrbelagt) indfrielse af sådanne konti, finder vi ikke, at K måtte påregne, at flytningen af udlån var gebyrbelagt. Vi stemmer derfor for, at klagen tages til følge."

0-0-0

Kendelse af 22. august 1994 i sag nr. 640/1993 (Pantebreve, depot, debtors stilling ved opkrævning af for lave ydelser).

Ved en fejl fra pengeinstituttet P's side opkrævedes der for lave ydelser på et pantebrev, hvor klageren K var debitor. P administrerede pantebrevet på vegne kreditor. Pantebrevsydelsen var siden pantebrevets etablering blevet fejlagtigt opkrævet med 1.500 kr. kvartalsvis i stedet for 1.625,95 kr.

P blev opmærksom på fejlen i juni 1993 og orienterede pantekreditor herom, men fejlagtigt ikke samtidig K.

Den 23. juli 1993 anmodede P sin advokat om at inkassere de for lidt betalte ydelser - af P opgjort til 5.529,54 kr. indtil marts 1993 - hos K. K's engagement med P var på dette tidspunkt til incasso.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, bl.a. at (1) opnå en undskyldning fra P vedrørende sagens håndtering, (2) etablering af en rimelig afdragsordning, (3) godtgørelse af pålagte advokatombkostninger og (4) sletning af forældede renter.

P nedlagde påstand om afvisning vedrørende klagepunkterne 1 og 2, og frifindelse vedrørende punkt 4. Under sagens forberedelse

erklærede P, at K ikke hæftede for advokatomkostninger i forbindelse med opkrævning af det omstridte beløb.

Ankenævnets afgørelse var således:

"For så vidt angår K's påstande 1 og 3 foreligger der ingen formueretlig tvist. Ankenævnet finder dog anledning til at bemærke, at det findes kritisabelt, at P, da den begåede fejl blev opdaget i sommeren 1993, blot anmodede sin advokat om at inkassere det for lidt betalte uden at drøfte sagen med K.

K har - i overensstemmelse med pantebrevets vilkår - i hver termin betalt et rentebeløb beregnet som 10% p.a. af restgælden, hvilket også fremgår af terminsopkrævningerne. Det beløb på 125,95 kr., som i hver termin er betalt for lidt, må derfor henføres til afdragsdelen, og det rejste efterbetalingskrav kan derfor ikke for nogen dels vedkommende anses for forældet.

Det er udbestridt, at det skyldes en fejl begået af P, at der gennem en årrække er opkrævet en lavere ydelse end fastsat i pantebrevet. Selv om det også kan bebrejdes K, at han ikke blev opmærksom på fejlen og rettede henvendelse til P herom, findes P ikke - hverken på egne eller på kreditors vegne - at kunne forlange, at K straks skal betale et ekstraordinært afdrag på pantebrevet, således at gælden nedbringes til det beløb, den ville have været, hvis den korrekte ydelse var blevet betalt. Ankenævnet finder, at K's påstand om afdragsvis betaling bør imødekommes på den måde, at den kvartalsvise ydelse forhøjes til det beløb, som er nødvendigt for at afvikle den samlede faktiske restgæld inden for pantebrevets forudsatte løbetid.

Der er ikke herved taget stilling til, hvorvidt pantebrevets kreditor over for P kan fremsætte krav om, at fejlen straks kompenseres ved betaling af et ekstraordinært afdrag."

Kendelse af 16. juni 1994 i sag nr. 656/1993 (Kapitalpension, fejlagtig opgørelse af statsafgift. Godtgørelse.)

Klageren K meddelte i juni 1992 sin arbejdsgiver, at hun ved årets udgang ønskede at gå på pension. K havde hos pengeinstituttet P en kapitalpension bestående af en kontantkonto og et tilhørende værdipapirdepot. Værdien var pr. 30. november 1992 i alt ca. 470.000 kr., hvoraf 371.000 kr. udgjorde værdien af depotet.

Under et møde hos P i efteråret 1992 drøftedes opgørelsen af kapitalpensionen med K's ægtefælle. P fremsendte en kontooversigt og beholdningsoversigt over depotet. I forbindelse med ophævelse af kapitalpensionen ønskede K til sit frie depot at overføre en post obligationer på nom. 182.000 kr. fra kapitalpensionsdepotet. Overførslen skulle endeligt finansieres af kapitalpensionens nettoprovenu.

På grund af en fejl fra P's side blev obligationerne købt for midlerne placeret på kontantkontoen, således at værdien af den samlede kapitalpension ved dennes opgørelse i marts 1993 blev sat ca. 180.000 kr. for lavt, hvilket medførte, at P opkrævede ca. 70.000 kr. for lidt i statsafgift. Den 16. november 1993 meddelte P K, at beløbet på ca. 70.000 kr. ville blive hævet på K's konto.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale erstatning.

P nedlagte påstand om frifindelse mod betaling af morarente af afgiftsbeløbet frem til december 1993.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Det er udbestridt, at en fejl hos P medførte, at der ved opgørelsen af K's kapitalpension blev beregnet ca. 70.000 kr. for lidt i statsafgift, hvorved nettoprovenuet, der blev udbetalt til

K, blev tilsvarende større. Det kan ikke antages, at K herved har lidt noget tab ud over de i sagen omhandlede morarenter."

Flertallet udtalte herefter:

"Vi finder det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at K burde have indset, at P's opgørelse af kapitalpensionen var behæftet med fejl. Vi lægger derfor til grund, at hun i de ca. otte måneder, der forløb fra fremkomsten af opgørelsen til kravet om efterbetaling af afgift, havde en berettiget forventning om, at hendes økonomiske stilling var ca. 70.000 kr. bedre end tilfældet var. Vi stemmer derfor for, at P skal betale K en godtgørelse, der passende kan fastsættes til 15.000 kr. Herudover stemmer vi for, at P fuldt ud skal betale de morarenter, der er påløbet i anledning af den for sent betalte statsafgift.

Mindretallet udtalte:

"Da K ikke har lidt noget tab, stemmer vi for, at klagen ikke tages til følge. Efter omstændighederne kan vi tiltræde flertallets stemmeafgivning vedrørende betaling af morarenter. Vi tilføjer, at der efter vor opfattelse ikke i gældende dansk ret er hjemmel for at yde godtgørelse for skuffede forventninger. I øvrigt finder vi det ikke godtgjort, at K var i god tro."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægter § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 3. juni 1994 i sag nr. 657/1993 (Dankort, ansvar for misbrug, afluring af PIN-kode).

Natten mellem den 24. og 25. oktober 1993 aftalte klageren K med en pige T, som han mødte på en gade i Århus midtby, samleje mod betaling. I forbindelse med at K hævede et kontant beløb i en

døgnkiosk ved brug af sit dankort, aflurede T K's PIN-kode. T tilegnede sig senere K's dankort og misbrugte det for et samlet beløb på 6.077,05 kr.

Kontoførende pengeinstitut P fandt, at K i medfør af betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 2, hæftede for det samlede misbrug.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at godtgøre K 4.877,05 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Det må lægges til grund, at T i forbindelse med K's anvendelse af dankortet i døgnkiosken aflurede PIN-koden, uden at K bemærkede det. Ankenævnet finder herefter ikke, at K's adfærd i forbindelse med hævningen og T's efterfølgende tyveri af dankortet kan karakteriseres som groft uforsvarlig, jf. betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 2. K's påstand tages derfor til følge."

0-0-0

Kendelse af 2. maj 1994 i sag nr. 662/1993 (Omprioritering, underskud, opgørelse af nettoprovenu i forhold til efterstående pantebrev, differencerente).

Klagerne K foretog i september 1993 en omprioritering af deres faste ejendom. Ved omprioriteringen blev et 9% obligationslån med en restgæld på ca. 580.000 kr. erstattet af et kontantlån på 596.000 kr. Differencen på ca. 16.000 kr. var til dækning af omkostninger ved optagelse af nyt lån og indfrielse af det bestående lån, herunder en differencerente på ca. 6.000 kr.

Omlægningen blev foretaget den 14. oktober 1993, idet det gamle

lån blev straksindfriet. Ved indfrielsen betalte klagerne 2.000 kr. i renter og bidrag for tiden 1.-14. oktober 1993, medens differencerente var på ca. 3.700 kr.

Til en efterstående panthaver betaltes som ekstraordinært afdrag ca. 9.000 kr., som udgjorde det beregnede nettoprovenu ved omprioriteringen. Ved denne beregning var bl.a. differencerenter ikke fratrasket. Ved lånesagens afslutningen udviste K's omprioriteringskonto et underskud på 5.589,82 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale rentegodtgørelse af underskuddet på 5.589,82 kr. og at betale den del af underskuddet, der ikke refunderedes skattemæssigt.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

Flertallet udtalte:

"Underskuddet på ca. 5.600 kr. på K's omprioriteringskonto hos P opstod som følge af, at nettoprovenuet ved låneomlægningen skulle betales til den efterstående panthaver som et ekstraordinært afdrag, og underskuddet er ikke i sig selv udtryk for, at K har lidt et tab. Det må anses for korrekt, at hverken løbende renter til indfrielsestidspunktet eller differencerenter kan fradrages ved opgørelsen af det nettoprovenu, som i givet fald skal betales til indehaveren af et efterstående privat pantebrev med sædvanlig omprioriteringsklausul. Heraf følger, at underskud på omprioriteringskontoen må forventes, når der er et eller flere efterstående private pantebreve, og låneomlægningen gennemføres ved straksindfrielse. Det må lægges til grund, at P ikke oplyste K om denne sammenhæng, og at P i det hele ikke oplyste K om fordele og ulemper ved at gennemføre låneomlægningen henholdsvis straks eller pr. næstfølgende termin. Vi finder derfor, at P ikke har informeret og rådgivet K på fyldestgørende måde i forbindelse med

omprioriteringssagen.

På baggrund af det anførte finder vi, at P bør betale K en godtgørelse, som skønsmæssigt fastsættes til 1.000 kr."

Mindretallet udtalte:

"Vi lægger til grund, at man på et møde har drøftet bl.a. spørgsmålet om straksindfrielse, og at K besluttede sig herfor. K synes derimod ikke at være blevet tilstrækkeligt informeret om differencerenteproblematikken i relation til en efterstående panthaver.

Vi finder derfor, at P skal godtgøre K det tab, som måtte opstå, såfremt finansieringen af underskuddet på omprioriteringskontoen, ca. 5.600 kr., måtte blive dyrere end pantebrevets rente af det tilsvarende beløb."

- 0 - 0 -

I en tilsvarende sag, hvor kendelse blev afsagt den 2. maj 1994 (sag 13/1994), tilkendte flertallet ligeledes K en godtgørelse på 1.000 kr. Mindretallet fandt under henvisning til, at K selv havde indhentet lånetilbud og fremsendt dette til P til videre ekspedition, at P ikke havde haft pligt til at orientere K om problematikken omkring differencerenter m.v.

P har i begge sager meddelt, at man i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, ikke ønsker at være bundet af kendelserne.

0-0-0

Kendelse af 3. juni 1993 i sag nr. 664/1993 (Omprioritering. Efterstående pantebrev administreret af pengeinstitut. Betingelser for tinglysning af respektpåtegning. Ekspeditionsgebyr).

K rettede gennem en trediemand R i oktober 1993 henvendelse til pengeinstituttet P vedrørende et pantebrev, som K var debitor på og som P administrerede på pantekreditors vegne. P blev anmodet om at påføre pantebrevet rykningspåtegning i forbindelse med K's omprioriteringssag. P accepterede at foretage rykning, men bl.a. under forudsætning af, at beregning af nettoprovenu ved omprioriteringen foretoges af et pengeinstitut, samt betaling af i alt 1.575 kr. i gebyr (heraf tinglysningsafgift 700 kr.). K protesterede mod, at P krævede indeståelse fra et pengeinstitut, samt mod størrelsen af P's gebyr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at frafalde kravet om indeståelse fra et pengeinstitut samt at nedsætte størrelsen af de forlangte gebyrer.

P oplyste, at man var indstillet på at nedsætte sit gebyr til 750 kr., men nedlagde i øvrigt påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Efter indholdet af pantebrevets omprioriteringsklausul kan kreditor ikke anses for forpligtet til at lade en påtegning om respekt af det ny kreditforeningslån tinglyse, før kreditor har fået forelagt en opgørelse over nettoprovenuet og dets anvendelse med fornøden dokumentation. Viser opgørelsen, at der skal betales et beløb som afdrag på pantebrevet, må kreditor endvidere kunne forlange, at dette beløb betales, eller at der stilles bankgaranti eller lignende sikkerhed for dets betaling, før respektpåtegningen tinglyses. Det følger af det anførte, at de af K på pantekreditors vegne stillede betingelser for på forhånd at lade respektpåtegningen tinglyse må anses for berettigede.

Ankenævnet finder, at P må være berettiget til at forlange betaling for det med ekspeditionen forbundne arbejde, herunder påførelse af respektpåtegningen, fremsendelse af pantebrevet til tinglysning og kontrol af nettoprovenuopgørelsen. Ankenævnet

finder ikke grundlag for at fastslå, at det beløb på 750 kr., til hvilket P har nedsat sit samlede gebyr, overstiger det rimelige.

Det bemærkes, at P's krav på betaling for det i forbindelse med respektpåtegningen udførte arbejde formelt består mod pantebrevets kreditor, men at denne over for K må have krav på godtgørelse af omkostningerne i det omfang, de ikke overstiger det rimelige."

0-0-0

Kendelse af 3. juni 1994 i sag nr. 672/1993 (Omprioritering, underskud. Opgørelse af nettoprovenu i forhold til efterstående panthaver, differencerente.)

Klagerne K foretog i august/september 1993 en omprioritering af deres faste ejendom, hvor 2 kontantlån med en obligationsrestgæld på ca. 385.000 kr. blev straksindfriet og erstattet af et kontantlån på 408.000 kr. Differencerente udgjorde i denne forbindelse ca. 11.000 kr. Pengeinstituttet P, der forestod omprioriteringen, beregnede nettoprovenuet ved omprioriteringen til ca. 12.000 kr., som betaltes som ekstraordinært afdrag til en efterstående panthaver. Ved sagens afslutning udviste omprioriteringskontoen et underskud på ca. 19.000 kr. P ydede K et lån svarende til underskuddet med en variabel rentesats og med en ydelse på 470 kr. pr. måned over 4½ år.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale principalt underskuddet på omprioriteringskontoen, subsidiært et mindre beløb.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

Flertallet udtalte:

"Underskuddet på ca. 19.000 kr. på K's omprioriteringskonto er ikke i sig selv udtryk for, at K har lidt et tab. Underskuddet hænger for en væsentlig del sammen med, at der i kreditforeningens opgørelse er indregnet ydelser på de indfrieede lån fra sidste termin til indfrielsesdagen med et samlet beløb på godt 14.000 kr. Dette beløb skulle K under normale omstændigheder have opsparet på deres budgetkonto, og de har i mangel af oplysninger om andet ikke uden videre kunnet gå ud fra, at beløbet fuldt ud ville blive finansieret af provenuet af det ny kreditforeningslån. Dette skete heller ikke, idet der fremkom et underskud på ca. 8.000 kr. i forhold til kreditforeningen. Vi finder imidlertid, at det også må bebrejdes P, at man ikke på forhånd har præciseret denne sammenhæng over for K.

En anden væsentlig årsag til underskuddet på omprioriteringskontoen var, at der skulle betales et beløb på ca. 12.000 kr. som ekstraordinært afdrag på det efterstående pantebrev. Dette beløb fremkom som nettoprovenuet ved låneomlægningen beregnet efter de regler, der gælder i forhold til efterstående pantebreve med sædvanlig omprioriteringsklausul. Vi finder, at P burde have informeret K om, at et sådant ekstraordinært afdrag måtte påregnes, idet hverken løbende renter frem til indfrielsestidspunktet eller differencerenter kan fradrages ved opgørelsen af nettoprovenuet i forhold til efterstående panthavere. Det bemærkes herved, at P, der som professionel og mod vederlag havde påtaget sig at bistå K med gennemførelse af omprioriteringen, ikke kan påberåbe sig ukendskab hertil, selv om Finansrådets retningslinier først fremkom på et senere tidspunkt.

Vi finder herefter, at P's information af K i forbindelse med omprioriteringssagen har været mangelfuld. Under hensyn til, at P under disse omstændigheder ikke bør kunne beregne sig fuldt vederlag, og at vilkårene for det lån, P har ydet K til finansiering af underskuddet på omprioriteringskontoen, i hvert fald med hensyn til rentens størrelse er mindre gunstige end vilkårene

for det pantebrev, på hvilket K har måttet betale det ekstraordinære afdrag, findes K at have krav på en godtgørelse, som skønsmæssigt fastsættes til 2.000 kr."

Mindretallet udtalte:

"Jeg er enig med flertallet i, at P burde have været opmærksom på problemstillingen i forhold til den efterstående panthaver og have informeret K herom. Jeg stemmer derfor for, at P skal tilbyde K et lån svarende til det ekstraordinære afdrag på det private pantebrev og med samme restløbetid, forrentning samt øvrige vilkår som dette pantebrev. Etableringen af lånet gennemføres uden omkostninger for K."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægter § 11, stk. 2 meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 16. juni 1994 i sag nr. 690/1993 (Boligsparekontrakt. Modregning ved udbetaling til ikke-præmieberettigende formål.)

Klageren K og dennes samlever meddelte den 4. marts 1993 pengeinstituttet P, at de ikke var i stand til at afvikle deres engagement med P.

Ved transport af 22. marts 1993 tiltransporterede K sit indestående på en boligsparekontrakt hos P til en kommune. Boligsparekontrakten var oprettet i juli 1986 og var opfyldt.

Efter at P den 30. marts 1993 var blevet telefonisk kontaktet af kommunen vedrørende K's boligsparekontrakt, opgjorde P denne til ca. 10.000 kr. og overførte beløbet til K's og samleverens lån. Den 7. april 1993 modtog P transporterklæringen af 22. marts 1993.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at P's modregning var ugyldig.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet anser et pengeinstituts modregning i indeståendet ifølge en boligsparekontrakt for udelukket, så længe kontrakten er opfyldt, idet kunden ved modregningen fratages muligheden for at få udbetalt statspræmie i tilfælde af, at udbetaling ønskes til præmieberettigede formål. Når pengeinstituttet bliver anmodet om at udbetale kontoens indestående til ikke-præmieberettigede formål, bortfalder denne modregningsbegrænsning. I det foreliggende tilfælde findes den ønskede udbetaling til kommunen ifølge transporten ikke at være præmieberettiget, og P har herefter været berettiget til at foretage modregning i hvert fald den 6. april 1993, hvor man modtog meddelelse om transporten til kommunen. Det følger af gældsbrevslovens § 28, at det er uden betydning, om P var bekendt med transporten til kommunen, forinden man foretog modregning. Ankenævnet finder herefter ikke grundlag for at pålægge P at tilbageføre modregningen."

0-0-0

Kendelse af 31. august 1994 i sag nr. 698/1993 (Dankort, misbrug, groft uforsvarlig adfærd).

Klageren K mistede den 23. september 1993 sit dankort, idet han i forbindelse med betaling på en benzinstation glemte dankortet på skranken i et etui, hvor PIN-koden muligvis også var. K opdagede bortkomsten mandag den 27. september 1993 om aftenen og foranledigede den følgende dag kortet spærret.

Korten blev misbrugt ved 34 transaktioner for et beløb på i alt

55.000 kr.; ved alle transaktioner var anvendt korrekt PIN-kode uden forgæves PIN-kodeforsøg.

Kontoførende pengeinstitut P meddelte, at K hæftede for 8.000 kr. af misbruget.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at han ikke hæftede for nogen del af misbruget.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Det lægges til grund at K den 23. september 1993 på en benzinstation i forbindelse med en betaling efterlod dankortet og tilhørende PIN-kode, og at K ikke bemærkede dette før den 27. september 1993 om aftenen.

Under disse omstændigheder findes K efter en samlet vurdering at have udvist groft uforsvarlig adfærd, hvorved den uberettede brug af dankortet blev muliggjort, jf. betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 2.

Ankenævnet finder det i denne forbindelse uden betydning, at der på K's konto indestod mindre end 8.000 kr. på tidspunktet for kortets bortkomst."

0-0-0

Kendelse af 12. juli 1994 i sag nr. 715/1993 (Dankort. Underretning om misbrug).

Klageren K blev torsdag den 9. december 1993 kl. ca. 16.30, efter indkøb i en forretning, hvor K havde anvendt sit dankort og PIN-

kode, antastet af to mænd. K blev af den ene af disse frastjålet sin pung indeholdende dankortet, men K eftersatte tyven T. T smed pungen fra sig, og K bemærkede, at et regnskabshæfte, hvor dankortet sædvanligvis var placeret, fortsat var til stede i pungen. Den følgende dag blev K ved middagstid opmærksom på, at hun havde mistet dankortet. K foretog herefter spærring af kortet. Kortet var den 9. december blevet misbrugt for 13.300 kr. og den 10. december for 10.000 kr.

Efter at P havde meddelt, at man fandt, at K hæftede for 8.000 kr. af misbruget, underskrev K med forbehold gældsbrief om 8.000 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at hun ikke hæftede for nogen del af misbruget.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand delvis til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet finder ikke, at betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 3, er anvendelig, så længe kortindehaveren ikke positivt er klar over, at kortet er bortkommet. K hæfter derfor alene med mere end 1.200 kr., såfremt det kan betragtes som et groft uforsvarligt forhold fra hendes side, at misbruget af dankortet var muligt, jvf. lovens § 21, stk. 3, nr. 2. Da Ankenævnet ikke finder, at dette var tilfældet, gives der K medhold i klagen, således at hun alene hæfter for 1.200 kr., jvf. lovens § 21, stk. 1. Ankenævnet finder det uberettiget, at P forlangte, at K underskrev gældsbrief på de 8.000 kr., inden sagen var afgjort."

0-0-0

Kendelse af 12. juli 1994 i sag nr. 720/1993 (Depositars dis-

position over skødedeponeringskonto inden købers overtagelse af ejendommen).

Klageren K underskrev i oktober 1993 slutseddel om køb af en ejendom med overtagelse 1. januar 1994. Købesummen var 2,3 mio. kr. kontant og heraf skulle 2.220.000 kr. deponeres senest den 1. december 1993 i pengeinstituttet P, sælgers bank. I slutsedlens standardbetingelser var om den kontante udbetaling anført: "Det påhviler berigtigende advokat/depositar (.....) at indfri pantegæld, der ikke skal overtages af køber."

K deponerede den 30. november 1993 2.220.000 kr. hos P, som herefter den følgende dag på deponeringskontoen hævede ca. 2.030.000 kr., som P anvendte til at indfri et af P til sælgeren tidligere ydet lån.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at yde K en rentekompensation på deponeringskontoen, således at K blev stillet som om hele det deponerede beløb i december 1993 havde været forrentet på aftalevilkår.

P ydede under sagens forberedelse K en rentekompensation svarende til at deponeringskontoens resterende beløb havde været forrentet på aftalevilkår, men nedlagde i øvrigt påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Ankenævnet finder efter formålet med deponeringen, at § 12 i slutsedlens standardbetingelser må forstås således, at det var uberettiget af P at disponere over det deponerede beløb, sålænge man ikke havde den berigtigende advokats accept, idet man herved udsatte køber for en risiko. Dette gælder uanset, at P i givet fald ville være blevet erstatningsansvarlig overfor køberen.

P findes herefter at være ansvarlig for det tab, der måtte være lidt, fordi køberen ikke har fået det deponerede beløb forrentet

efter aftalen med P, indtil betingelserne for at indfri det eksisterende lån var opfyldt. Ankenævnet kan ikke på det foreliggende grundlag afgøre, om den omstændighed, at lånet blev indfriet inden overtagelsesdagen har medført et sådant tilgodehavende for køberen hos sælgeren, at køberen ikke har lidt noget tab, eller i hvilket omfang tab måtte være lidt."

0-0-0

Kendelse af 29. juni 1994 i sag nr. 26/1994 (Udlån, rente)

Klageren, K, lånte i 1989 132.166 kr. af finansieringsselskabet, F. Ifølge gælds brevet forrentedes lånet med den af F til enhver tid fastsatte rentesats, p.t. 14,9% p.a. I forbindelse med en ændring af lånets ydelse oprettedes i juni 1991 nyt gælds brev. Ifølge dette skulle lånets rentesats reguleres i forhold til Nationalbankens folierente.

I april 1992 meddelte F, at som følge af at Nationalbanken havde afskaffet begrebet folierente, ville renten på K's lån herefter blive reguleret på baggrund af et gennemsnit af de dagligt noterede pengemarkedssatser i 4 navngivne pengeinstitutter. K tiltrådte den ændrede renteregulering.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at yde renterefusion som følge af, at lånets rentesats generelt havde været høj, og f.eks. i marts 1993 havde været oppe på 28,485%.

F nedlagde påstand om frifindelse.

Det fremgik af oplysninger om lånets rentesats, at denne fra 1. oktober 1992 til 1. maj 1993 havde oversteget 20% og i 2 måneder havde været på henholdsvis 24,4 og 25,4%. Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Det fremgår af oversigten over udviklingen i den pålydende rente på K's lån, at den renteændringsklausul, K accepterede i april 1992, har medført kraftige renteudsving, og den valgte reguleringsfaktor synes allerede af den grund at være mindre velegnet for lån af den heromhandlede art. Ændringsklausulen har endvidere ført til, at renten gennem en periode har ligget på et niveau, som klart overstiger det rimelige. Selv om det ikke kan udelukkes, at ændringsklausulen under andre omstændigheder vil kunne være til fordel for K set i forhold til pengeinstitutternes sædvanlige rentefastsættelse, finder Ankenævnet, at der i medfør af aftalelovens § 36 bør ske en vis reduktion af den rente, der er opkrævet af F, og at dette passende kan ske ved, at den pålydende rente nedsættes til 20% p.a. i perioden fra 1. oktober 1992 til 1. maj 1993."

0-0-0

Kendelse af 19. september 1994 i sag nr. 29/1994 (Kautions, omfang, alskyldserklæring. Underretningspligt.)

I maj 1985 bevilgede pengeinstituttet P en kassekredit på 280.000 kr. til debitor D i forbindelse med dennes etablering af en forretning. Klagerne K (2 ægtepar) kautionerede for et beløb på 150.000 kr. Kautionserklæringen var udformet som en alskyldserklæring.

I foråret 1986 lukkede D forretningen. I denne forbindelse indfrieede P en garanti med 50.000 kr., som debiteredes kassekreditten, hvis saldo herefter var ca. 340.000 kr. Efter realisation af forskellige sikkerheder udgjorde kassekreditens saldo i juli 1986 ca. 196.000 kr. P indgik afviklingsaftale med D, som senere ændredes. I december 1988 blev kreditten omlagt til et lån med en hovedstol på ca. 186.000 kr. Lånets afvikling blev senere misligholdt af D.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P til-

pligtedes at anerkende, at K var frigjort for kautionsforpligtelsen.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Ankenævnet finder - bl.a. under hensyn til, at der er tale om beløbsbegrænset kaution - ikke tilstrækkeligt grundlag for at anse kautionsdokumentets bestemmelse om, at kautionen omfatter enhver eksisterende eller fremtidig forpligtelse påhvilende debitor, for uforbindende for K. Disses kautionsforpligtelser må derfor også omfatte den gæld, der opstod ved P's indfrielse af garantiforpligtelsen over for leasingselskabet.

Af samme grund kan det forhold, at kassekreditte pr. 30. december 1988 blev afløst af et fast lån, ikke medføre, at K's kautionsforpligtelser er bortfaldet."

Flertallet udtalte herefter:

"Uanset at K havde påtaget sig at kautionere for enhver gæld påhvilende debitor, burde P i foråret 1986 have givet K underretning om lukningen af debtors forretning og om realisationen af de af debitor stillede pantesikkerheder, ligesom P burde have orienteret K om de afviklingsaftaler, der blev indgået. Efter realisationen af sikkerhederne i juli 1986 udgjorde restgælden på kassekreditte ca. 196.000 kr., medens den ved omlægningen den 30. december 1988 udgjorde ca. 186.000 kr. Det fremgår heraf, at de indgåede afviklingsaftaler reelt ikke blev overholdt i denne periode, hvilket P også burde have underrettet K om, jfr. bank- og sparekasselovens § 41.

P's manglende underretning af K om de nævnte forhold findes imidlertid ikke i sig selv at kunne medføre, at kautionsforpligtelserne anses for bortfaldet eller kan kræves nedsat. I overensstemmelse med princippet i bank- og sparekasselovens § 41

findes konsekvensen at måtte være, at kautionsforpligtelserne kan kræves nedsat i det omfang, den manglende underretning må antages at have forringet K's mulighed for at gøre regres mod debitor. Vi finder, at en stillingtagen til dette spørgsmål ville forudsætte en bevisførelse, herunder i form af parts- og vidneafhøringer, som ikke kan ske for Ankenævnet, men i givet fald må finde sted for domstolene. Vi stemmer derfor for at afvise sagen i medfør af vedtægternes § 7, stk. 1."

Mindretallet udtalte:

"Vi finder ikke, at der har påhvilet P en pligt til at orientere K om afvikling af fiskeforretningen, realisation af aktiverne eller indgåelse af de forskellige afviklingsaftaler. Vi stemmer herefter for, at K's påstand ikke tages til følge."

0-0-0

Kendelse af 12. juli 1994 i sag nr. 34/1994 (Kapitalpensionskonto, overførsel)

I januar 1993 overførte klageren K bl.a. en kapitalpensionskonto på ca. 30.000 kr. til pengeinstituttet P. Den 4. februar 1993 ydede P K et lån på 170.000 kr. P modtog sikkerhed i et ejerpan-tebrev samt et indestående på 50.000 kr.

I maj 1993 anmodede K gennem sit tidligere pengeinstitut om tilbageførsel af bl.a. kapitalpensionskontoen. P afslog dette.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P til-pligtedes at overføre kapitalpensionskontoen til det andet pengeinstitut.

P nedlagte påstand om frifindelse.

P oplyste under sagen, at P har som formål at drive pengeinstitut

med rentefri finansiering.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet finder, at P under hensyn til den særlige form for pengeinstitutvirksomhed, der er tale om, hvor P yder rentefrie lån, må være berettiget til at opsige K's ikke ubetydelige lån i en situation, hvor K anmoder om overførsel af indlånskonti med et væsentligt indestående.

Ankenævnet finder dog anledning til at tilføje, at det havde været hensigtsmæssigt, om det udtrykkeligt havde været anført i lånedokumentet, at det var en forudsætning for at bevare lånet, at K's øvrige engagement blev opretholdt."

0-0-0

Kendelse af 17. oktober 1994 i sag nr. 40/1994 (Skødedeponeringskonto. Udbetaling til køber. Rentens størrelse).

Klageren K købte i sommeren 1990 en ejerlejlighed og deponerede den kontante del af købesummen hos pengeinstituttet P. Sælgeren var et typehusfirma (S), med hvem P havde et engagement, herunder andre deponeringskonti. Efter at S var gået konkurs, aftalte K og S's konkursbo som led i en forligsmæssig løsning vedrørende nogle mangler, at det deponerede beløb skulle frigives til K, hvilket skete i august 1993.

Renten på skødedeponeringskontoen var ved etableringen blevet fastsat til 5,5% p.a., men var senere nedsat væsentligt. P oplyste, at man ikke havde en speciel rentesats for deponeringskonti, men at denne aftaltes individuelt og almindeligvis til 3 måneders opsigelsesrente.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at meddele oplysninger om ændringer i rentesatsen for

deponeringskontoen og at forrente denne med 5,5% p.a. fra kontoens oprettelse til udbetalingen.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Med stemmerne 3-2 tog Ankenævnet P's påstand til følge.

3 medlemmer udtalte:

"Deponeringskontoen blev i overensstemmelse med sædvanlig praksis oprettet i sælgers navn, og det må lægges til grund, at den ved kontoens oprettelse ydede rente på 5,5% p.a. beroede på en aftale mellem P og sælger indgået under hensyn til sælgerens engagement og forhold i øvrigt. Vi finder, at P på denne baggrund var berettiget til at ændre vilkårene for kontoens forrentning, da sælgerens engagement blev nødlidende, og vi finder ikke, at der med hensyn til dette spørgsmål påhvilede P forpligtelser over for K, som var til hinder herfor. Det bemærkes herved, at spørgsmålet om forrentning af købers eventuelle tilbagebetalingskrav må bero på forholdet mellem køber og sælger. Efter det anførte finder vi heller ikke, at der har påhvilet P en pligt til at give K meddelelse om ændringer i kontoens forrentning."

To medlemmer udtalte:

"Uanset at en skødedepoeringskonto oprettes i sælgerens navn, og renten som udgangspunkt tilfalder sælgeren, har køberen interesse i kontoens forrentning i tilfælde af, at vilkårene for indeståendets udbetaling til sælgeren ikke bliver opfyldt, således at beløbet eller en del heraf i stedet skal tilbagebetales til køberen. Vi finder derfor, at et pengeinstitut ikke alene på grundlag af en aftale med sælgeren eller alene med henvisning til ændringer vedrørende dennes forhold kan forringe de ved kontoens oprettelse fastsatte vilkår for forrentningen med virkning for køberen. Heraf følger, at P i det foreliggende tilfælde ikke i forhold til K var berettiget til at ændre deponeringskontoens rente til renten for almindelige anfordringskonti. Der var ved

deponeringen aftalt en individuel rente på 5,5% p.a., og det fremgår af P's oplysninger, at man i et sådant tilfælde ikke regulerer renten i takt med ændringer i det almindelige renteniveau. Vi stemmer herefter for at tage K's påstand om, at kontoen i hele perioden fra oprettelsen til udbetalingen skal forrentes med 5,5% p.a., til følge."

0-0-0

Kendelse af 31. august 1994 i sag nr. 44/1994 (Udlån. Overførsel. Spørgsmål om boliglån/forbrugslån.).

Klageren K og dennes ægtefælle overførte i februar 1991 deres engagement fra pengeinstituttet P1 til pengeinstituttet P2. Engagementet bestod bl.a. et boliglån med en restgæld på ca. 116.000 kr. P2 ydede et nyt lån på 117.000 kr. til indfrielse af det tidligere boliglån. Det nye lån etableredes som et forbrugslån til en rente på 16% p.a.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P2 tilpligtedes med virkning fra lånets etablering at nedsætte lånets rentesats til rentesatsen for boliglån hos P2.

P2, der nedlagde påstand om frifindelse, oplyste, at det oprindeligt var hensigten ikke at overføre boliglånet fra P1, idet P2 ikke kunne tilbyde et boliglån, da K ikke kunne opfylde P2's krav herfor. P1 meddelte imidlertid, at overførsel af engagementet kun kunne ske, såfremt også boliglånet blev overført.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Efter det foreliggende, herunder K's egen forklaring om, at hun og ægtefællen "var nødsaget" til også at overføre det hidtidige boliglån til P2, lægger Ankenævnet i overensstemmelse med P2's redegørelse til grund, at K og dennes ægtefælle udtrykkeligt blev gjort opmærksom på, at lånet ikke kunne etableres som et boliglån

hos P2. K's påstand kan derfor ikke tages til følge.

Tre medlemmer udtalte herefter:

Vi finder, at P2 burde have givet K og dennes ægtefælle oplysning om, at P1's standpunkt antagelig var uberettiget, idet K og dennes ægtefælle efter almindelige regler - dvs. i mangel af særlige forbehold - havde ret til at overføre den øvrige del af deres engagement til P2, selv om boliglånet forblev hos P1. Vi lægger til grund, at der faktisk ikke forelå særlige forbehold, som berettigede P1's standpunkt, og at det således ikke havde været nødvendigt at overføre boliglånet til P2. Vi finder herefter, at konsekvensen af P2's mangelfulde rådgivning bør være, at K og dennes ægtefælle, såfremt de ønsker det, kan forlange, at det hos P2 optagne lån på 117.000 kr. med virkning fra stiftelsestidspunktet skal forrentes med den rente, som skulle have været betalt, såfremt boliglånet var blevet hos P1.

To medlemmer udtalte:

Vi finder, at der ville have været tale om en vurdering af egentlig juridisk karakter vedrørende lovligheden af et andet pengeinstituts handlemåde, som det ikke kan bebrejdes P2, at man ikke har foretaget. Vi finder, at K ikke ved P2's handlemåde er blevet påført noget tab og stemmer derfor for, at klagen ikke tages til følge."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 31. august 1994 i sag nr. 45/1994 (Gebyr, opgørelse af tilgodehavende i forbindelse med tvangsauktion).

Pengeinstituttet P havde for udfærdigelse af opgørelse af P's tilgodehavende hos klageren K i forbindelse med 3 berammede tvangsauktionsbegæringer over K's ejendom debiteret K for i alt 1.150 kr. i gebyr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at tilbagebetale gebyrerne.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"De omhandlede gebyr fremgår ikke af P's prisliste. Ankenævnet finder ikke, at det er påregneligt, at P beregner sig gebyr for at udfærdige den i sagen omhandlede opgørelse."

0-0-0

Kendelse af 19. september 1994 i sag nr. 61/1994 (Omprioritering, låneprovenu. Indfrielse af pantebrev med særlige indfrielsesvilkår.)

I forbindelse med omprioritering af klageren K's ejendom udarbejdede pengeinstituttet P en konsekvensberegning, hvorefter der ved omlægning til et kontantlån på 600.000 kr. ville opnåes et kontant provenu på 36.500 kr. til K. I konsekvensberegningen var ikke taget højde for, at et privat pantebrev, der først skulle indfries, alene kunne indfries til overkurs.

Omprioriteringssagen blev igangsat, og den pågældende private panthavers pantebrev indfriedes i overensstemmelse med pantebrevets indfrielsesvilkår til kurs 117, eller med 28.477 kr. mere end forudsat i P's konsekvensberegning. Ved omprioriteringens gennemførelse opstod et underskud på 8.000 kr. på den oprettede omprioriteringskonto.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes principalt at betale 40.000 kr., subsidiært at nedskrive det hjemtagne kreditforeningslån med et tilsvarende beløb.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Ankenævnet lægger til grund, at P's konsekvensberegning af 5. oktober 1993, hvorefter der ved låneomlægningen ville fremkomme et anslået kontantprovenu på 36.500 kr., var bestemmende for K's beslutning om at gennemføre låneomlægningen. P, der havde modtaget kopi af det omhandlede private pantebrev, begik en fejl ved at overse, at dette ikke som forudsat i konsekvensberegningen kunne indfries til kurs 100, men som følge af en særlig indfrielsesklausul alene til overkurs. Der findes ikke grundlag for at fastslå, at K burde have indset, at der var fejl i konsekvensberegningen."

Flertallet udtalte herefter:

"Vi finder, at K som konsekvens af den begåede fejl bør stilles, som om indfrielsen af det private pantebrev var sket til kurs 100 som forudsat i konsekvensberegningen, og at P derfor bør godtgøre K 28.477 kr. på den måde, at det optagne lån på 40.000 kr. krediteres dette beløb med valør stiftelsestidspunktet. Det forhold, at det nævnte beløb på 28.477 kr. ikke eller ikke fuldt ud har karakter af et egentligt tab for K, kan efter vor opfattelse ikke under de foreliggende omstændigheder føre til et andet resultat. Vi lægger til grund, at den øvrige del af forskellen mellem det anslåede kontantprovenu og det faktisk realiserede (negative) provenu beror på forhold, for hvilke P ikke kan gøres ansvarlig, hvorfor K's påstand kun kan tages til følge i det nævnte omfang."

Mindretallet udtalte:

"K var bundet af vilkårene i det private pantebrev om indfrielse til overkurs. Han ses derfor ikke at have lidt noget tab ved, at pantebrevet blev indfriet til overkurs, og dette forhold har ikke betydet, at han ville have været bedre stillet, dersom omprioriteringen ikke var foretaget.

Den af P begåede fejl må imidlertid bevirke, at P ikke er berettiget til sædvanligt gebyr for omprioriteringen. P har allerede nedsat omprioriteringsgebyret til det halve og har erklæret sig indforstået med, at sagen afgøres ved at også den resterende halvdel af gebyret frafalder. Vi stemmer for, at sagen afgøres i overensstemmelse hermed."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2 meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 22. august 1994 i sag nr. 71/1994 (Udlån, rente. Individuel renteforhøjelse).

Klageren K havde i november 1992 underskrevet gældsbrief til pengeinstituttet P vedrørende en gæld på ca. 770.000 kr., som skulle afvikles med 15.000 kr. månedligt; renten var p.t. 16% p.a.

K blev ved modtagelse af kontoudskrift for 1993 opmærksom på, at renten på lånet ikke var blevet nedsat efter den 21. juli 1993 til trods for generelle rentenedsættelser på P's udlån.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at regulere renten på lånet i overensstemmelse med den generelle renteutvikling.

P nedlagte påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"En låntager har som udgangspunkt krav på, at lånets rente nedsættes i det omfang, pengeinstituttet foretager en generel nedsættelse af renten for lån af den pågældende art. Hverken lånedokumentets indhold eller det i øvrigt oplyste giver grundlag for at fravige dette udgangspunkt i det foreliggende tilfælde, og Ankenævnet tager derfor K's påstand til følge."

0-0-0

Kendelse af 24. oktober 1994 i sag nr. 78/1994 (Valutaterminsforretninger).

Klageren K indgik i 1987 afviklingsaftale vedrørende en gæld på 100.000 kr. til pengeinstituttet P. I 1989 kontaktede P K med forslag om, at K deltog i valutaterminsforretninger med henblik på afvikling af gælden. Der etableredes herefter en ramme for valutaterminsforretninger på 5 mio. kr. samt en kassekredit på 250.000 kr.

Frem til november 1991 afvikledes en række valutaterminsforretninger. K modtog meddelelse om de enkelte forretninger og underskrev en kopi af meddelelsen; indtil december 1989 gav terminsforretningerne overskud, men herefter fremkom der underskud på kontrakterne, som derfor forlængedes en måned ad gangen.

Ultimo oktober 1991 havde klageren 3 løbende terminsforretninger med en samlet nettoposition på ca. 201.000 kr. (negativ). Den ene af forretningerne var 500.000 DEM mod 1.229.150 FIM og udløb den 15. november 1991. Ved meddelelse af 14. november 1991 bekræftede P, at denne forretning var forlænget til 16. december 1991. I forbindelse med valutauro om FIM kontaktede P K den 15. november 1991 om morgenen og oplyste, at K's ramme var overskredet, hvorfor K skulle stille yderligere sikkerhed med 200.000 kr.

straks. K var ikke i stand hertil, og i december 1991 afregnede P de tre terminsforretninger med et samlet tab på ca. 386.000 kr.

Den 20. marts 1992 opgjorde P sit krav mod K til 452.387,51 kr. K's oprindelige lån blev indfriet af K i 1993.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at tabet ved valutaterminsforretningerne skulle bæres af P, subsidiært at tabet maksimalt kunne opgøres til 204.957,09 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

3 medlemmer udtalte:

"Det er ubestridt, at det omhandlede arrangement med valuta-terminsforretninger blev indgået af K på opfordring fra en af P's medarbejdere, som henviste til, at K kunne påregne herigennem at kunne afvikle sit lån på oprindelig 100.000 kr. hos P. Ankenævnet lægger til grund, at den meget betydelige risiko, der er forbundet med arrangementer af denne karakter, ikke eller i hvert fald ikke i tilstrækkeligt omfang blev fremhævet overfor K, hvorved bemærkes, at det af P udarbejdede notat om valutaterminsforretninger ikke opfylder de krav, der må stilles i denne henseende. Arrangementet blev endvidere etableret, uden at K indskød egenkapital eller stillede sikkerhed, hvilket var egnet til at bestyrke hans indtryk af, at der ikke var væsentlig risiko forbundet med arrangementet. Efter det anførte finder vi, at P's handlemåde og rådgivning i forbindelse med arrangementets etablering var i strid med god pengeinstitutsik, og at P har pådraget sig erstatningsansvar overfor K.

Der kan på den anden side ikke bortses fra, at K selv må bære en del af ansvaret for det samlede tab. Der må herved navnlig lægges vægt på, at K efter, at tabet på forretningerne var begyndt at

vise sig, og deres risikable karakter derfor måtte stå ham klart, gennem en længere periode valgte at fortsætte forretningerne med yderligere tab til følge. Vi finder, at K i september 1991, da forretningen i DEM/FIM blev indgået, må have været klar over, at denne forretning var mere risikabel end den hidtidige forretning i DEM/ECU. Vi lægger endvidere til grund, at der var indgået aftale om, at forretningerne indtil videre løbende skulle forlænges, og der kan allerede af denne grund ikke lægges vægt på, at K ikke nåede skriftligt at bekræfte forlængelsen af den forretning i DEM/FIM, som udløb den 15. november 1991. Det må endelig tages i betragtning, at K i den første periode realiserede gevinster, som blev indsat på kassekreditte, hvorfra K efter det oplyste hævde et tilsvarende beløb.

Efter en samlet vurdering finder vi herefter, at P's krav mod K vedrørende det heromhandlede arrangement skønsmæssigt bør nedsættes med 200.000 kr. pr. 20. marts 1992, således at gælden pr. denne dag udgør 252.387,51 kr."

2 medlemmer udtalte:

"Vi er enige med flertallet i, at P's rådgivning omkring indgåelsen i det omhandlede engagement har været kritisabel.

Imidlertid finder vi, at K allerede ved engagementets etablering må have været klar over og accepteret risikoen for tab. Vi lægger endvidere til grund, at K i den første periode har oppebåret en fortjeneste i størrelsesordenen 100.000 kr., hvorved det oprindelige formål med forretningerne var opfyldt. Uanset dette fortsatte K spekulationerne.

Vi er ligeledes enige med flertallet i, at K måtte være bekendt med, at den forretning i DEM/FIM, som blev etableret i september 1991, var mere risikabel end den hidtidige, og at K heller ikke kan påberåbe sig, at han ikke har accepteret forlængelsen af denne forretning i november 1991.

Under hensyn hertil mener vi ikke, at der er grundlag for at pålægge P at bære nogen del af det lidte tab, hvorfor vi stemmer for, at klagen ikke tages til følge."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 30. november 1994 i sag nr. 131/1994 (Kautionsomfang).

Klagerne K kautionerede i 1986 for en kassekredit på 300.000 kr. ydet til selskabet L af pengeinstituttet P. Kreditten blev sikret ved håndpant i et ejerpantebrev på 300.000 kr. i en ejendom tilhørende L. Ejerpantebrevet havde prioritet efter bl.a. to ejerpantebreve á 55.000 kr., hvoraf det ene lå til sikkerhed for et lån på 70.000 kr., som P tidligere havde ydet L. Det andet ejerpantebrev lå i depot hos P.

I juni 1989 blev L taget under konkursbehandling. P opgjorde sit krav pr. konkursdagen til 280.532,26 kr. ifølge kassekreditten og 72.174,99 kr. ifølge udlånet på oprindeligt 70.000 kr. P forbeholdt sig, at renter af fordringen i perioden fra konkursdekretets afsigelse og til betaling forlods inddækkedes ved provenuet af realisation af den stillede sikkerhed, som oplystes til ejerpantebrevene på 55.000 kr., 55.000 kr. og 300.000 kr. Den 18. august 1989 blev tilgodehavendet ifølge kassekreditten nedskrevet med 4.838,95 kr. ved overførsel fra en budgetkonto.

Salget af ejendommen indbragte et provenu til P på 296.877,11 kr.; heraf anvendtes 72.238,46 kr. til indfrielse af lånet på oprindeligt 70.000 kr. Kassekredittens saldo var herefter pr. 18. juli 1990 50.695,22 kr. (negativ). K afviste at betale restsaldoen på kassekreditten, hvorefter P stævnedes K. Sagen blev udsat på forelæggelse for Ankenævnet.

K nedlagde for Ankenævnet påstand om, at P tilpligtedes at frafalde eller nedsætte kravet i henhold til kautionen.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand delvis til følge med disse bemærkninger:

"Indledningsvis bemærkes, at Ankenævnet ud fra det foreliggende ikke finder grundlag for at antage, at overskridelsen af 6-månedersfristen i bank- og sparekasselovens § 41 har medført en forringelse af K's regreskrav mod låntageren.

For udlånet på oprindelig 70.000 kr. var der stillet sikkerhed i form af det ene ejerpantebrev på 55.000 kr. For kassekreditten var der udover K's selvskyldnerkaution stillet sikkerhed ved håndpant i ejerpantebrev på 300.000 kr., som i prioritetsorden var efterstillet ejerpantebrevet på 55.000 kr. K har derfor været berettiget til at gå ud fra, at kassekreditten ville blive nedskrevet med provenuet fra ejendomshandlen bortset fra de 55.000 kr., der vedrørte det bedre prioriterede ejerpantebrev. Det bemærkes herved, at det hverken er gjort gældende eller dokumenteret, at det andet ejerpantebrev på 55.000 kr., der også havde prioritetsstilling forud for ejerpantebrevet på 300.000 kr., var håndpantssat til P til sikkerhed for L's engagement med P. Ved udbetaling af provenuet fra ejendomshandlen finder Ankenævnet derfor, at P i forhold til K som kautionister alene var berettiget til at overføre 55.000 kr. til udlånet, mens restprovenuet måtte afskrives på kassekreditten. P bør derfor nedsætte K's kautionsforpligtelse med differencen mellem de 72.238,46 kr., som udlånet blev inddækket med, og de 55.000 kr., som udgjorde sikkerheden for udlånet, hvilket udgør 17.238,46 kr. med valør den 18. juli 1990.

Uanset at P i august 1989 kunne have valgt at lade budgetkontoens indestående på 4.838,95 kr. afskrive på udlånet i stedet for på kassekreditten, finder Ankenævnet ikke grundlag for at nedsætte

beløbet på 17.238,46 kr."

0-0-0

Kendelse af 19. september 1994 i sag nr. 132/1994 (Værdipapirer, salg. Afregningskurs ved selvindtræde, når "Kurs alle handler" ikke er noteret).

Klageren K afgav den 16. februar 1994 salgsordre vedrørende 202.000 kr. 2½% Kreditforeningen Danmark, 37. serie, 2018 limiteret til 105 og gældende indtil den 16. marts 1994.

Ved nota af 17. februar 1994 afregnede pengeinstituttet P salget til kurs 105,5, idet P købte papirerne til egen beholdning. Den pågældende obligationsserie blev ikke handlet på Københavns Fondsbørs denne dag. "Kurs alle handler" var for obligationsserien således:

10. februar 1994:	105,55
11. februar 1994:	105,70
14. februar 1994:	106,10
18. februar 1994:	106,25

Af P's almindelige bestemmelser om handel med værdipapirer fremgik bl.a., at når "Kurs alle handler" ikke var noteret, afregnedes i stedet ud fra en af P skønnet markedskurs med sædvanlig tillæg/fradrag på 0,20 point.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at afregne handlen principalt til kurs 106,25, subsidiært til kurs 106,10.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Ankenævnet lægger til grund, at K's påstand vedrørende tilbagekøbet af den udtrukne post obligationer på nominelt 5.000 kr. er imødekommet ved indklagedes erklæring herom, og at der således ikke længere består nogen tvist på dette punkt.

P indtrådte den 17. februar 1994 som køber af de obligationer, for hvilke K havde afgivet salgsordre. Den pågældende obligationsserie blev ikke handlet på Københavns Fondsbørs denne dag, og der blev således ikke denne dag fastsat nogen officiel børskurs ("Kurs alle handler"). Ifølge P's regler for handel med værdipapirer kan P i et sådant tilfælde foretage afregning på grundlag af en skønnet markedskurs.

Flertallet udtalte:

"Vi finder, at det uanset denne bestemmelse i fornødent omfang må påhvile P at godtgøre, at den kurs, der dannede grundlag for afregningen - d.v.s. kurs 105,70 - svarede til den faktiske markedskurs, jf. herved kommissionslovens § 42, stk. 2, sammenholdt med § 45. Denne bevisbyrde kan ikke anses for løftet i det foreliggende tilfælde, hvor "kurs alle handler" den 14. februar var 106,10 og den 18. februar 106,25. Vi finder herefter, at K har krav på, at der ved afregningen tages udgangspunkt i en markedskurs på 106,10, hvorved bemærkes, at P efter det oplyste den 17. februar forgæves søgte at afhænde obligationerne til kurs 106,20. Da P er berettiget til fra markedskursen at fradrage 0,20 point, skal afregningen herefter ske til kurs 105,90. Vi stemmer derfor for at tage klagen til følge i dette omfang."

Mindretallet udtalte:

"I overensstemmelse med, hvad der i dag efter vor opfattelse er sædvanlig pengeinstitutpraksis, har der ikke været tale om en kommissionshandel, men om et salg fra K til P. Kommissionslovens regler om selvindtræde finder derfor ikke anvendelse.

Den af P i medfør af reglerne om handel med værdipapirer skønnede

markedskurs adskiller sig ikke fra de senest noterede kurser i et sådant omfang, at vi finder grundlag for at tilsidesætte den. Vi stemmer herefter for ikke at tage klagen til følge."

P har i medfør af Ankenævnets vedtægters § 11, stk. 2, meddelt, at P ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

0-0-0

Kendelse af 21. november 1994 i sag nr. 163/1994 (Kapitalpensionskonto, opgørelse, skuffede forventninger).

På klageren K's forespørgsel meddelte pengeinstituttet P i april 1993 K, at nettoværdien af K's kapitalpensionsordning hos P var ca. 196.000 kr. pr. 1. januar 1994, hvor ordinær udbetaling kunne ske. Kontoen blev opgjort til 17. januar 1994 til netto 177.248,57 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale K differencen, 18.751,43 kr., subsidiært et mindre beløb.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Med stemmerne 3-2 tog Ankenævnet P's påstand til følge.

Ankenævnets bemærkninger var således:

"Ankenævnet lægger til grund, at der ved opgørelsen af den nettoværdi af K's kapitalpension pr. 1. januar 1994, som blev oplyst i P's skrivelse af 14. april 1993, ca. 196.000 kr., ikke er taget hensyn til, at der skulle betales realrenteafgift for såvel 1993 som 1994, og det findes ikke godtgjort, at P's medarbejder under telefonsamtalen forud for skrivelsen oplyste K om, at der i opgørelsen ikke ville blive foretaget fradrag for anslåede realrenteafgifter. Ankenævnet finder herefter, at P's

oplysning må betegnes som fejlagtig. Det må imidlertid samtidig lægges til grund, at det pr. 17. januar 1994 opgjorte nettoprove-nu, 177.248,57 kr., er korrekt beregnet, herunder med hensyn til realrenteafgifter, og at K således ikke har lidt noget tab som følge af P's forudgående fejlagtige oplysning."

To medlemmer udtalte:

"Da K ikke har lidt tab, og da der efter vor opfattelse ikke er hjemmel til at pålægge P at betale en godtgørelse i en situation, hvor der alene er tale om skuffede forventninger, stemmer vi for, at klagen ikke tages til følge."

Et medlem udtalte:

"Der er efter min opfattelse ikke noget til hinder for, at der i tilfælde, hvor en fejl begået af et pengeinstitut ikke har medført noget egentligt tab, efter omstændighederne ydes en godtgørelse for skuffede økonomiske forventninger. I det foreliggende tilfælde finder jeg imidlertid ikke tilstrækkeligt grundlag for at tilkende K en sådan godtgørelse, idet jeg herved bl.a. lægger vægt på, at K har fået det korrekte beløb udbetalt, og at der ikke er grundlag for at antage, at hendes beslutning om at ophæve kapitalpensionskontoen var foranlediget af P's fejlagtige oplysning, eller at hun på anden måde har disponeret i tillid til denne."

To medlemmer udtalte:

"Vi finder, at P bør betale K en godtgørelse for den skuffede økonomiske forventning, den fejlagtige oplysning har medført, og at denne godtgørelse passende kan fastsættes til 3.000 kr."

0-0-0

Kendelse af 24. oktober 1994 i sag nr. 165/1994 (Omprioritering,

underskud, opgørelse af nettoprovenu i forhold til efterstående panthaver).

Pengeinstituttet P forestod i efteråret 1993 omprioritering af klagerne K's ejendom. Ved omprioriteringen skulle indfries et kontantlån med en obligationsrestgæld på ca. 332.000 kr. Til brug herfor hjemtoges et kontantlån på 354.000 kr. gennem Nykredit, som i sit lånetilbud havde anslået nettoomkostningerne til ca. 21.000 kr., heraf differencerenter 11.100 kr. I forbindelse med omprioriteringen skulle tre efterstående private panthavere rykke.

Omprioriteringen gennemførtes som en straksindfrielse den 9. november 1993 af det eksisterende lån. Ved indfrielsen betaltes ca. 3.800 kr. som rente fra seneste termin til indfrielsesdagen og ca. 10.300 kr. i differencerente.

Ved omprioriteringens afslutning udviste den til brug for sagen oprettede omprioriteringskonto et underskud på ca. 15.900 kr., hvoraf 3.000 kr. blev inddækket ved overførsel fra K's budgetkonto og det resterende beløb fra en anden indlånskonto. P tilbød herefter K et lån på 13.000 kr. med en månedlig ydelse på 500 kr. og afvikling over 31 måneder.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at tilbageføre dels omprioriteringsgebyr på 3.400 kr. samt yde et lån på 13.000 kr. til samme rente som det hjemtagne kreditforeningslån.

P påstod principalt afvisning under henvisning til, at sagen krævede bevisførelse, subsidiært frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

3 medlemmer udtalte:

"En væsentlig årsag til underskuddet på ca. 16.000 kr. på K's omprioriteringskonto var, at der skulle betales et beløb på 7.885 kr. som ekstraordinært afdrag på et efterstående pantebrev. Dette beløb fremkom som nettoprovenuet ved låneomlægningen beregnet efter de regler, der gælder i forhold til efterstående pantebreve med sædvanlig omprioriteringsklausul. Vi lægger til grund, at P's medarbejder ikke oplyste K om, at et krav om betaling af et sådant ekstraordinært afdrag måtte forventes, og at et ikke ubetydeligt underskud på omprioriteringskontoen allerede af denne grund måtte påregnes. Efter det foreliggende lægger vi endvidere til grund, at medarbejderen heller ikke på fyldestgørende måde oplyste K om de omkostninger, som måtte påregnes.

Vi finder således, at P's information af K i forbindelse med omprioriteringssagen har været mangelfuld. Den manglende oplysning om, at der antagelig skulle betales et ekstraordinært afdrag på det efterstående pantebrev, findes at burde medføre, at P skal tilbyde K uden etableringsomkostninger at yde dem et lån svarende til det betalte afdrag og med samme rente og restløbetid som pantebrevets. Vi finder endvidere, at der bør ske en nedsættelse af K's omprioriteringsgebyr med skønsmæssigt 2.000 kr."

To medlemmer udtalte:

"Vi er enige med flertallet i, at P's informationer om virkningen af differencerenten i forholdet til de efterstående panthavere har været mangelfuld.

Vi finder derfor, at P bør nedsætte omprioriteringsgebyret med 1.500 kr."

0-0-0

Kendelse af 19. september 1994 i sag nr. 171/1994 (Omprioritering, pantebrev, respektpåtegning, krav om pengeinstituts medvirken).

Klageren K påtog sig på vegne et familiemedlem at forestå en omprioritering. Pengeinstituttet P administrerede 2 pantebreve i den ejendom, der skulle omprioriteres. K anmodede i denne forbindelse i februar 1994 P om at forsyne pantebrevene med respektpåtegning og erklærede at indestå for, at provenuet ved omlægningen blev tilstillet P til afskrivning på det ene pantebrev.

Begge pantebreve bar sædvanlig omprioriteringsklausul.

P meddelte K, at man gav tilladelse til omprioriteringen under forudsætning af, at en blanket til beregning af nettoprovenu blev udfyldt og underskrevet af det omprioriterende pengeinstitut. K protesterede mod kravet om et pengeinstituts medvirken, men valgte at efterkomme kravet.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale 3.000 kr. svarende til det omprioriterende pengeinstituts gebyr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet finder, at P ikke var berettiget til på pantekreditors vegne at stille krav om, at opgørelsen af det ved låneomlægningen fremkomne nettoprovenu skulle udfærdiges af et pengeinstitut. Såfremt der som i det foreliggende tilfælde anmodes om tinglysning af rykningspåtegning, før nettoprovenuet ved låneomlægningen er opgjort og betalt, må pantekreditor - og dermed også det pengeinstitut, der administrerer pantebrevet på dennes vegne - som betingelse herfor kunne forlange, at der stilles bankgaranti eller lignende sikkerhed for nettoprovenuets betaling. I det foreliggende tilfælde har P imidlertid ikke på noget tidspunkt tilkendegivet, at baggrunden for det stillede

krav om et pengeinstituts medvirken tillige var, at man ikke fandt det tilstrækkeligt, at K indestod for nettoprovenuets betaling. Ankenævnet finder herefter, at K's påstand bør tages til følge."

0-0-0

Kendelse af 24. oktober 1994 i sag nr. 193/1994 (Gebyr til kreditor for rykningspåtegning på pantebrev).

I forbindelse med at klageren K omprioriterede sin ejendom i efteråret 1993 skulle et i ejendommen indestående pantebrev, som lå i depot hos pengeinstituttet P, rykke for et nyt lån. P ekspederede anmodningen om rykningen videre til pantebrevskreditor, som accepterede at rykke bl.a. mod betaling af "sagsbehandlingsgebyr kr. 1.500 incl. udgifter til vor depotbank".

Efter at K havde betalt gebyret, oplyste P på forespørgsel, at gebyret dækkede:

P's gebyr i forbindelse med forespørgsel	225,00 kr.
Rykningspåtegningsgebyr incl. moms	437,50 kr.
P's gebyr i forbindelse med tinglysning	200,00 kr.
Kreditors ekspeditionsgebyr	637,50 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at indklagede bl.a. tilpligtedes at tilbagebetale for meget betalt gebyr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Med stemmerne 3-2 tog Ankenævnet K's påstand til følge.

3 medlemmer udtalte:

"Et pengeinstitut, som administrerer et privat pantebrev, er berettiget til at forlange betaling for det arbejde, der er

forbundet med ekspedition af en anmodning om rykning i henhold til en sædvanlig rykningsklausul, herunder påførelse af respekt-påtegningen, fremsendelse af pantebrevet til tinglysning og kontrol af nettoprovenuopgørelsen. Pengeinstituttets krav på betaling for det udførte arbejde består overfor pantebrevets kreditor, men vi finder, at denne overfor pantebrevets debitor må have krav på godtgørelse af omkostningerne i det omfang, de ikke overstiger det rimelige. Efter omfanget af det arbejde, der må antages at være forbundet med ekspeditionen, findes det samlede gebyr, der kan afkræves debitor, ikke at kunne overstige 750 kr. Kreditor kan endvidere ikke anses for berettiget til ud over godtgørelsen af pengeinstituttets gebyr at forlange betaling for eget arbejde. Det bemærkes herved, at rykningen er pligtmæssig, når de i rykningsklausulen anførte betingelser, herunder betaling af et eventuelt nettoprovenu, er opfyldt, og at pengeinstituttets gebyr bl.a. skal dække det arbejde, der er forbundet med at påse, at dette er tilfældet.

Efter det anførte finder vi, at det gebyr på 1.500 kr., som kreditor forlangte i det foreliggende tilfælde, er åbenbart urimeligt, og at P derfor ikke burde have medvirket til at opkræve det. Som følge heraf finder vi, at P bør godtgøre K 750 kr. med tillæg af renter som nedenfor bestemt."

2 medlemmer udtalte:

"P har alene optrådt som depotbank for pantekreditor og har som følge heraf intet retsforhold til K som pantede debtor.

P har viderebragt pantekreditors betingelser for at meddele rykningspåtegning på pantebrevet, og vi finder ikke, at P derved får ansvar for, om det af pantekreditor opkrævede gebyr for rykningspåtegningen er urimeligt. Vi stemmer derfor for, at klagen ikke tages til følge."

Kendelse af 14. december 1994 i sag nr. 207/1994 (Kautionslåns opsigelse begrundet i misligholdelse af hovedmandens øvrige engagement).

Klageren K kautionerede for et lån på 66.974,18 kr. ydet af pengeinstitut P til K's datter D. Af gældsbevrets fortrykte bestemmelser fremgik, at (pkt. 7.1.) P kunne anse lånet som forfaldent til indfrielse, hvis der foretoges udlæg hos debitor; endvidere fremgik, at (pkt. 8) P var berettiget til når som helst at opsiges lånet til hel eller delvis indfrielse med en måneds varsel, ligesom det i (pkt. 9) var bestemt, at P ved væsentlige forringelser af den personelle eller reelle sikkerhed for aftalen hos debitor var berettiget til straks at opsiges aftalen med øjeblikkelig indfrielse til følge, med mindre yderligere sikkerhed blev stillet.

P bevilgede efterfølgende D og dennes ægtefælle yderligere lån, for hvilke K ikke kautionerede. I marts 1993 opstod der restancer på den øvrige del af engagementet.

I september 1993 blev P bekendt med, at en kreditor havde foretaget udlæg i D's faste ejendom. P opsagde herefter kautionslånet til fuld indfrielse og tilbageførte samtidig 7 ydelser à 1.500 kr. på lånet til D's budgetkonto. K blev orienteret om, at P forbeholdt sig at gøre kautionen gældende.

Under korrespondance med K's advokat, opsagde P lånet til fuld indfrielse med en måneds varsel til den 6. januar 1994.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at kautionslånet skulle afvikles i overensstemmelse med lånets afviklingsaftale, således at P ikke for tiden kunne rette noget krav mod K.

P tiltrådte under sagens forberedelse, at tilbageførslen af de syv ydelser à 1.500 kr. kunne tilsidesættes. P nedlagde i øvrigt

påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Overførslen den 27. oktober 1993 af 10.500 kr. svarende til syv måneders ydelser fra det kautionssikrede lån til D's budgetkonto var - som også erkendt af P - uberettiget, hvad enten de pågældende ydelser oprindelig var blevet indbetalt på lånet ved overførsel fra budgetkontoen eller ved overførsel fra et andet pengeinstitut. P skal derfor kreditere det kautionssikrede lån 10.500 kr. med valør den 27. oktober 1993.

Af det anførte følger, at den begrundelse for opsigelsen af gælden ifølge det kautionssikrede lån til indfrielse, som blev givet i P's skrivelse af 27. oktober 1993 til D med kopi til K, ikke var berettiget. Ankenævnet finder imidlertid, at det forhold, at D's øvrige engagement med P var misligholdt, berettigede P til at opsiges det kautionssikrede lån til indfrielse i medfør af pkt. 8 i gældsbevets almindelige vilkår. Den i P's skrivelse af 2. december 1993 indeholdte opsigelse af lånet til indfrielse pr. 6. januar 1994 må derfor anses for berettiget.

Der er herefter ikke anledning til at tage stilling til, hvorvidt P tillige kunne påberåbe sig vilkårenes pkt. 7.1 og 9 som grundlag for opsigelsen."

0-0-0

Kendelse af 21. november 1994 i sag nr. 216/1994 (Udlån, indfrielse til overkurs).

Klageren anmodede pengeinstituttet P 1 om overførsel af sit engagement til pengeinstituttet P2. Engagementet bestod bl.a. et lån med særlige indfrielsesvilkår ydet af P1; til sikkerhed var håndpantset et ejerpantebrev. I overførselsanmodningen til P1 var saldoen på lånet oplyst til "max. 115.000 kr."

P1 opgjorde engagementet og beregnede indfrielsesbeløbet på lånet til 137.993,28 kr. svarende til kurs 120,648. P2 anmodede umiddelbart efter P1 om, at overførsel blev annulleret for så vidt angik lånet, men dette afviste P1, hvorfor P2 overtog hele engagementet.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P1 tilpligtedes at betale K et beløb svarende til overkursen ved indfrielsen af lånet.

P1 nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Det er ikke godtgjort, at K af en medarbejder hos P1 har fået oplyst, at lånet hos P1 kunne indfries ved betaling af 117.000 kr., og det må herefter lægges til grund, at der har været tale om en misforståelse, idet medarbejderen alene har oplyst den nominelle restgæld. Ankenævnet finder imidlertid, at et pengeinstitut, som bliver anmodet om at overføre et lån med særlige indfrielsesvilkår til et andet pengeinstitut, i almindelighed ved henvendelse til låntageren bør sikre sig, at denne er indforstået med, at lånet skal indfries til overkurs, og at dette i hvert fald måtte påhvile indklagede i det foreliggende tilfælde, hvor der i overførselsanmodningen er angivet et beløb svarende til den nominelle restgæld. Umiddelbart efter overførslen den 14. januar 1994 rettede P2 på K's vegne henvendelse til P1 med anmodning om, at indfrielsen og overførslen af lånet blev tilbageført, og efter det anførte findes P1 at have været uberettiget til at afvise dette. Ankenævnet finder, at K ikke som konsekvens heraf kan gøre krav på, at P1 godtgør ham et beløb svarende til den betalte overkurs, men at konsekvensen bør være, at P1, såfremt K inden for den nedenfor anførte frist anmoder herom, skal tilbageføre indfrielsen af K's lån hos P1 samt i tilslutning hertil godtgøre K et beløb på 1.500 kr. til dækning af en forholdsmæssig del af omkostningerne ved oprettelsen af lånet i P2. Tilbageførslen af indfrielsen findes i givet fald at burde ske med virkning fra

tilbageførselstidspunktet, således at P1 skal udbetale 137.993,28 kr. til P2 til nedbringelse af K's lån hos dette, mod at K forpligter sig som debitor for et lån hos P1, hvis hovedstol svarer til den nominelle restgæld på det tidligere lån på indfrielsestidspunktet, og hvis vilkår svarer til det tidligere låns, ligesom K skal stille samme sikkerhed som tidligere. Lånet skal oprettes uden omkostninger for K."

0-0-0

Kendelse af 21. november 1994 i sag nr. 226/1994 (Dankort efterladt i hæveautomat efter saldoforespørgsel. Systemmæssig sikkerhedsrisiko).

Klageren K anvendte sit dankort i en automat opstillet i en af pengeinstituttet P's afdelinger. Efter at have indtastet PIN-kode og foretaget en saldoforespørgsel forlod K automaten uden at medtage sit dankort og gik til en skrivepult ved siden af for at sammenholde den oplyste saldo med eget regnskab. K forlod herefter afdelingen.

En kunde, der ventede ved automaten, forsøgte herefter at hæve 2.000 kr. på K's konto, men blev afvist på grund af manglende dækning. Derpå foretog kunden en saldoforespørgsel og hævede 1.900 kr., for hvilket beløb der var dækning.

Af sagen fremgik, at hændelsesforløbet var bekræftet af P's videooptagelse via et overvågningskamera monteret af hensyn til overvågning af kassebetjeningen.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtes at anerkende, principalt at hun ikke hæftede for hævningen på 1.900 kr., subsidiært at hun alene hæftede for 1.200 kr. heraf.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's principale påstand til følge med disse bemærkninger:

"P's hæveautomat er således indrettet, at der i et vist kortere tidsrum efter en saldoforespørgsel, og medens dankortet fortsat er indsat i automaten, kan hæves på kortet uden fornyet indtastning af PIN-koden. Denne indretning, som indebærer, at dankortet ikke kommer ud af automaten samtidig med saldooplysningen, skaber en ikke helt ubetydelig risiko for, at kunden som i det foreliggende tilfælde ved en fejltagelse forlader automaten, selv om kortet fortsat er indsat, således at der herefter består en umiddelbar adgang for andre til at hæve på kontoen. Ankenævnet finder derfor, at den omhandlede indretning vel tilgodeser et hensyn til brugervenligheden, men samtidig indebærer en sådan sikkerhedsrisiko, at P bør bære det fulde tab ved misbruget af K's dankort."

0-0-0

Kendelse af 17. oktober 1994 i sag nr. 230/1994 (Kapitalpension, debiteringstidspunkt for bidrag til arbejdsmarkedsfonde (bruttoskat)).

Pengeinstituttet P, hos hvem klageren K havde en arbejdsgiveradministreret kapitalpension, debiterede arbejdsmarkedsbidraget i henhold til arbejdsmarkedsfondslovens (bruttoskatten) samme dag, som indbetalingen fra K's arbejdsgiver fandt sted.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at tilbageføre allerede debiterede arbejdsmarkedsbidrag samt anerkende, at P først var berettiget til at debitere bidraget den 10. december hvert år.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Bestemmelserne i lov om arbejdsmarkedsfonde må forstås således, at bidrag af indbetalinger til pensionsordninger ligesom bidrag af løn i forhold til den bidragspligtige skal opgøres og indeholdes i forbindelse med arbejdsgiverens betaling, jf. lovens § 11, stk. 5 og 10. Ankenævnet finder, at dette må indebære, at pengeinstitutterne er berettigede til at debitere den pågældende pensionskonto for bidraget straks efter indsættelsen af det fra arbejdsgiveren modtagne beløb, hvilket også har støtte i forarbejderne til lovens § 13, stk. 2. Denne bestemmelse må forstås således, at den alene angår spørgsmålet om, hvornår pengeinstitutterne skal afregne de indeholdte bidrag over for told- og skattemyndighederne."

0-0-0

Kendelse af 14. december 1994 i sag nr. 238/1994 (Salg af aktier, selvindtræde).

Klageren K anmodede pengeinstituttet P om pr. en bestemt dato at sælge K's aktiebeholdning beroende i depot hos P og fordelt på fem fondskoder. Overfor børsmæglerselskabet B afgav K tilsvarende ordre om salg af aktier i samme fem fondskoder.

Efter at K havde modtaget afregningsnotaer for salget fra såvel P som B, blev K opmærksom på, at de af B anvendte kurser i alle tilfælde var højere end P's afregningskurser.

Af sagen fremgik, at P's salg af aktieposterne med undtagelse af en enkelt, var foretaget over Københavns Fondsbørs. Alene salget af 200 stk. Bang & Olufsen Holding B var solgt til P's egenbeholdning. Afregningskursen var 700, og kurs "alle handler" var den pågældende dag 701 med 710 som højeste og 695 som laveste kurs. Af P's generelle regler for afregningspriser fremgik, at udgangspunktet var kurs "alle handler" med fradrag af 0,25% eller 0,5% (afhængig af stk. antal), nedrundet til nærmeste kurspoint.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at stille ham, som om P havde anvendt samme afregningskurser som B.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's påstand til følge med disse bemærkninger:

"For så vidt angår de fire aktieposter, der blev solgt til tredjemand over Københavns Fondsbørs, findes det ikke godtgjort, at P burde have opnået en højere kurs. Det bemærkes herved, at man i tilfælde, hvor værdipapirer af samme art sælges samme dag over børsen gennem forskellige pengeinstitutter, ikke kan forvente samme afregningskurs, dels fordi kurserne svinger i løbet af dagen, dels fordi der kan være forskelle i de kursfradrag, pengeinstitutterne beregner sig.

Ankenævnet finder, at et pengeinstitut, der opfylder en kundes ordre om salg af en post børsnoterede aktier ved selv at indtræde som køber, må være forpligtet til at anvende en afregningskurs, der mindst svarer til den officielle børskurs for den pågældende dag (kurs "alle handler") reguleret med pengeinstituttets sædvanlige kursfradrag. Den af P anvendte afregningskurs på 700 for de 200 stk. Bang & Olufsen Holding B er i overensstemmelse hermed."

0-0-0

Kendelse af 30. november 1994 i sag nr. 262/1994 (Kassekredit, individuel renteændring).

Den 14. januar 1993 blev klagerne K's kassekredit hos pengeinstituttet P forhøjet fra 50.000 kr. til 100.000 kr. Kreditten var gældende indtil videre, men skulle genforhandles én gang årligt. Af kassekreditkontrakten fremgik, at provisionssatsen for tiden var 0,00% pr. kvartal.

Den 2. februar 1993 meddelte P, at provisionssatsen pr. 1. marts s.å. ville blive forhøjet til 0,5% pr. kvartal. K protesterede mod ændringen.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at refundere provision, principalt for perioden 1. marts 1993 - 1. maj 1994, subsidiært for perioden 1. marts 1993 - 14. januar 1994.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

3 medlemmer udtalte:

"Kassekredittens angivelse af en provisionssats på p.t. 0,0% p.a. kan ikke fortolkes således, at der var aftalt en provisionssats for låneforholdet. P må imidlertid anses for berettiget til med et passende varsel at ændre kredittens vilkår, herunder at indføre en provisionssats. Vi finder, at et sådant varsel passende kan fastsættes til 6 måneder. Da P ved skrivelse af 2. februar 1993 orienterede K om indførelsen af provisionssatsen, stemmer vi herefter for, at ændringen tidligst har kunnet få virkning fra den 2. august 1993."

2 medlemmer udtalte:

"Vi finder, at K kunne forvente, at omkostningerne ved kreditten, indtil genforhandling skulle finde sted et år senere, ville forblive uændrede bortset fra eventuelle generelle rentereguleringer for kreditter af den pågældende art. Som følge heraf stemmer vi for at give K medhold i den subsidiære påstand. "

0-0-0

Kendelse af 21. november 1994 i sag nr. 288/1994 (Realkreditbelåning, fast forrentede pantebreve omlagt til variabelt forrentet

lån).

I efteråret 1993 forestod pengeinstituttet P en omprioritering af klageren K's ejendom. I forbindelse med omprioriteringen foreslog P, at to private pantebreve til rente 10% og restgæld i alt ca. 134.000 kr. blev indfriet fuldt ud. Ud over optagelse af størst muligt kreditforeningslån skulle klagerens eksisterende lån hos P herefter forhøjes fra 42.000 kr. til 171.000 kr. K accepterede P's forslag.

K indbragte efterfølgende sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale erstatning som følge af merrenten på lånet til P sammenholdt med pantebrevsrenten samt godtgøre etableringsomkostningerne på lånet til P.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnets afgørelse var således:

"Ankenævnet finder, at P begik en fejl ved at tilråde K fuldt ud at indfri de to private pantebreve, idet dette for så vidt angår et beløb på ca. 64.000 kr. indebar, at et pantebrevslån med en fast rente på 10% p.a. og en restløbetid på 10½ år blev erstattet med et lån hos P med en variabel rente på p.t. 13¼% p.a. og en løbetid på 7½ år. Som følge af denne fejl bør P uden omkostninger for K og med virkning fra tidspunktet for stiftelsen af lånet på 171.000 kr. omlægge 64.000 kr. af dette lån til et lån med samme rente, restløbetid og øvrige vilkår som det største - dårligst prioriterede - af de indfrieede private pantebreve. Ydelsen på den resterende del af lånet på 171.000 kr. skal samtidig nedsættes forholdsmæssigt, således at løbetiden på 7½ år fastholdes.

Der findes ikke at være tilstrækkeligt grundlag for herudover at pålægge P helt eller delvis at godtgøre K omkostningerne ved etablering af lånet på 171.000 kr., idet det herved er taget i betragtning, at K ved delvis indfrielse af det dårligst priori-

terede private pantebrev ville have haft omkostninger vedrørende respektpåtegning."

0-0-0

Kendelse af 30. december 1994 i sag nr. 295/1994 (Realkreditbelåning, garantistillelse i forbindelse med aftale om fastkurs).

Klagerne K solgte ved slutseddel af 9. marts 1994 en ejendom med overtagelse 1. april s.å. Et ejerskiftelån skulle hjemtages af pengeinstituttet P.

Den 23. marts 1994 indgik K fastkursaftale vedrørende ejerskiftelånet; aftalekursen var 86 med afviklingsdato 14. april 1994. Den 25. marts 1994 fremsendte den medvirkende ejendomsmægler til P lånetilbud vedrørende realkreditlånet samt slutseddel med oplysning om, at lånet var kurssikret. P blev anmodet om hjemtagelse af ejerskiftelånet. Det fremgik af standardvilkårene for fastkursaftale vedrørende kreditforeningslånet, at fastkursaftalen var betinget af, at låntager senest 5 børsdage før den aftalte afviklingsdato havde opfyldt de fastsatte udbetalingsvilkår.

Den 7. april 1994 anmodede P skriftligt K om at fremsende forskellige papirer vedrørende ejendommen; K sendte materialet den 11. april 1994.

Den 4. maj 1994 meddelte P K, at fastkursaftalen ikke kunne opfyldes. K indgik herefter den 9. maj 1994 ny fastkursaftale til kurs 80,05.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at dække K's tab som følge af, at kurskontrakten til afvikling den 14. april 1994 ikke kunne gennemføres. K opgjorde tabet til 46.000 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af 19.930,50 kr. svarende til kursforskellen mellem den 14. april og 2. maj 1994.

Ankenævnets afgørelse var således:

"P blev den 28. marts 1994 af ejendomsmægleren gjort bekendt med fastkursaftalen. Ankenævnet finder, at P, der som professionel finansieringsformidler havde påtaget sig at hjemtage lånet, af egen drift burde have sørget for at få den tidsmæssige udstrækning af fastkursaftalen og dennes nærmere vilkår oplyst. Ankenævnet lægger til grund, at hvis dette var sket, ville der kunne være truffet foranstaltninger til sikring af, at fastkursaftalen var blevet overholdt eller dog forlænget. Som følge af det anførte finder Ankenævnet, at P er erstatningsansvarlig overfor K, og at erstatningen må udmåles således, at K stilles som om afregningen af lånet var sket i henhold til fastkursaftalen af 23. marts 1994."

0-0-0

Kendelse af 21. november 1994 i sag nr. 342/1994 (Dankort, rettidig meddelelse om bortkomst).

Klageren K blev under et ophold på Fyn lørdag den 25. september 1993 kl. ca. 11.00 opmærksom på, at han ikke var i besiddelse af sin kreditkortpung indeholdende bl.a. K's dankort. Pungen skulle have ligget i en medbragt sportstaske. K antog, at han havde glemt pungen på sin bopæl i Kastrup. K kom tilbage til bopælen tirsdag den 28. september kl. ca. 16.30 og konstaterede, at han ikke kunne finde pungen. K spærrede herefter telefonisk kortet via PBS. K antog, at kortet var bortkommet i tidsrummet fra fredag den 24. september kl. 7.00 til lørdag den 25. september kl. 11.00.

Det viste sig, at K's dankort var misbrugt for ca. 26.000 kr. ved

anvendelse af PIN-kode.

Pengeinstituttet P meddelte K, at man fandt, at han hæftede for 8.000 kr. af tabet, jf. betalingskortlovens § 21, stk. 3.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at han alene hæftede for 1.200 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet lægger til grund, at K, da han fredag den 24. september 1993 rejste til Fyn, var af den opfattelse, at hans kreditkortpung indeholdende bl.a. hans dankort lå i en medbragt taske, at han lørdag den 25. september om formiddagen opdagede, at dette ikke var tilfældet, at han herefter antog, at han havde glemt pungen på sin bopæl i København, og at han derfor først tog skridt til at spærre dankortet, da han efter hjemkomsten til bopælen tirsdag den 28. september om eftermiddagen havde konstateret, at kortet heller ikke befandt sig her. Efter Ankenavnets opfattelse kan K i denne situation ikke anses at have fået "kendskab" til kortets bortkomst allerede den 25. september, jf. herved betalingskortlovens § 21, stk. 3, nr. 3. K findes heller ikke at have udvist en groft uforsvarlig adfærd ved ikke at have taget skridt til at spærre kortet tidligere end sket, jf. § 21, stk. 3, nr. 2. Da K herefter ikke hæfter efter § 21, stk. 3, skal han alene bære 1.200 kr. af tabet, jf. stk. 1."

0-0-0

Kendelse af 14. december 1994 i sag nr. 380/1994 (Realkreditbelåning, indhentelse af tingbogsattest).

I forbindelse med en verserende omprioriteringssag, som pengeinstituttet P forestod, underskrev klageren K den 5. januar 1994

forskellige dokumenter herom, men tilkendegav, at udbetalingen af det nye lån ikke skulle, ske før K rettede henvendelse herom. Henimod slutningen af januar måned 1994 anmodede K om, at det nye lån blev hjemtaget. Til brug for lånets hjemtagelse indhentede P ny tingbogsattest, idet en attest, som K allerede havde indhentet, var for gammel. Ny tingbogsattest forelå først den 2. februar 1994, og da provenuet af det nye lån skulle anvendes til indfrielse af eksisterende lån, blev disse først straksindfriet efter den 31. januar 1994, hvorfor der beregnedes differencerenter for perioden 1. april til 1. juli 1994 med 6.226,10 kr.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at betale 6.226,10 kr.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet finder, at P allerede på eller i forbindelse med mødet den 5. januar 1994 burde have sikret sig, at der forelå en tilstrækkelig ny tingbogsattest, og at P endvidere burde have oplyst K om, at det havde betydning for størrelsen af de af kreditforeningen opkrævede differencerenter, om indfrielsen af de eksisterende lån skete før eller efter den 31. januar 1994. Da P's sagsbehandling og rådgivning således ikke opfyldte de krav, der må stilles til en professionel, tages klagen til følge."

Pengeinstitutankenævnet

Sekretariat:

Østerbrogade 62, 4. sal, 2100 København Ø

99

Tlf. 35 43 63 33 · Giro 4 16 34 00

V E D T Æ G T E R

F O R

P E N G E I N S T I T U T A N K E N Æ V N E T

§ 1

Pengeinstitutankenævnet er oprettet af Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Sammenslutningen Danske Andelskasser og Forbrugerrådet.

§ 2

Stk. 1. Ankenævnet behandler klager over danske pengeinstitutter og deres herværende datterselskaber. Klager over grønlandske og færøske pengeinstitutter er ikke omfattet af Ankenævnets kompetence. Ankenævnet behandler endvidere klager over danske filialer af udenlandske pengeinstitutter, herunder grønlandske og færøske. (De nævnte institutter og selskaber er i det følgende dækket af ordet "pengeinstitutter").

Stk. 2. Ankenævnet behandler klager vedrørende private kundeforhold. Klager fra erhvervsdrivende kan behandles, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra en klage vedrørende et privat kundeforhold.

Stk. 3. Klager fra erhvervsdrivende falder i øvrigt udenfor Ankenævnets kompetence.

§ 3

Stk. 1. En klage kan angå samtlige omstændigheder i retsforholdet mellem parterne, herunder også omstændigheder, der er opstået inden et egentligt kundeforhold etableres.

Stk. 2. Det er en betingelse for behandling af en klage, at klageren forgæves ved henvendelse har søgt at opnå en tilfredsstillende ordning med pengeinstituttet. Ankenævnet kan indlede behandling af en klagesag, såfremt pengeinstituttet har afvist klagen, eller der ikke forinden 5 uger fra modtagelsen af en klage er opnået forlig med klageren.

§ 4

Stk. 1. Udenfor Ankenævnets kompetence falder sager, hvis behandling i henhold til lovgivningen er henlagt til offentlige myndigheder eller andre anke- eller klagenævn.

Stk. 2. Afviser Ankenævnet i medfør af stk. 1 at behandle en klage, skal det oplyse klageren om den relevante myndighed eller det relevante anke- eller klagenævn.

§ 5

Stk. 1. Ankenævnet kan ikke behandle sager, som er afgjort ved endelig dom, gyldig bindende voldgift eller retsforlig eller sager, der kan forventes afgjort i forbindelse med en straffesag. En voldgiftsskendelse er kun bindende, såfremt klageren forinden voldgiftssagen er blevet orienteret om muligheden for ankenævnsbehandling.

Stk. 2. Så længe en sag verserer for Ankenævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene eller voldgiftsret om de af klagen omfattede spørgsmål.

§ 6

Er det utvivlsomt, at sagen ikke kan behandles af Ankenævnet i henhold til §§ 2-5, giver sekretariatet klageren meddelelse herom og begrundet overfor klageren denne afgørelse. Klageren gøres samtidig opmærksom på, at afgørelsen vil kunne indbringes for Ankenævnet, hvilket sker ved sekretariatets foranstaltning, såfremt klageren fremsætter ønske herom.

§ 7

Stk. 1. Ankenævnet kan afvise sager, som på grund af deres principielle juridiske karakter, usikkerheden om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnede til behandling i Ankenævnet.

Stk. 2. En afvisning i henhold til stk. 1 skal ledsages af oplysning om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp, fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring.

§ 8

Stk. 1. Klager indgives skriftligt til Ankenævnets sekretariat. Ankenævnet kan foreskrive, at der benyttes en særlig blanket. Sekretariatet har i øvrigt til opgave at besvare skriftlige, telefoniske eller personlige henvendelser til Ankenævnet samt at forberede klagesagerne til Ankenævnet. Sekretariatet drager omsorg for sagens oplysning. Klageren skal i forbindelse med klagens indgivelse til Ankenævnet give samtykke til, at pengeinstituttet uanset tavshedspligt kan afgive oplysninger til Ankenævnet til brug for sagens behandling.

Stk. 2. Efter modtagelsen af klagen sender sekretariatet med anmodning om en udtalelse det pågældende pengeinstituts direktion en genpart af det modtagne materiale med undtagelse af det, som utvivlsomt er direktionen bekendt. Sekretariatet drager i øvrigt omsorg for, at hver af parterne får kendskab til oplysninger fra modparten, som må anses at have betydning for sagens afgørelse,

og til sagkyndige erklæringer eller udtalelser indhentet til brug for Ankenævnsbehandlingen.

Stk. 3. Hvis pengeinstituttet ikke inden 5 uger efter modtagelsen har fremsendt en udtalelse til Ankenævnet, kan sagen behandles på grundlag af klagerens materiale, med mindre sekretariatet på pengeinstituttets anmodning har forlænget fristen.

Stk. 4. Klageren kan til enhver tid tilbagekalde sin klage. Ankenævnsbehandlingen bortfalder ligeledes, hvis pengeinstituttet under sagens behandling opfylder klagerens krav, eller der indgås forlig mellem parterne.

§ 9

Stk. 1. Ankenævnet kan i særlige tilfælde efter en parts anmodning eller af egen drift indkalde parterne til mundtlig forhandling. Såfremt klageren uden oplyst lovligt forfald udebliver fra en sådan forhandling eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan Ankenævnet afvise klagen eller behandle den på det foreliggende grundlag. Hvis pengeinstituttet udebliver eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan sagen ligeledes behandles på det foreliggende grundlag.

Stk. 2. Ankenævnet kan på begæring af en part eller af egen drift indhente sagkyndige erklæringer eller udtalelser.

§ 10

Stk. 1. Ankenævnets kendelser skal sendes til sagens parter inden 10 dage efter afsigelsen. Der gives normalt en frist på 4 uger til opfyldelse af kendelsen. Klageren orienteres samtidig om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp,

fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring.

Stk. 2. Ankenævnets kendelser sendes endvidere til Finanstilsynet og i anonymiseret form, jf. stk. 4, til Forbrugerklagenævnet.

Stk. 3. Ankenævnet udarbejder en årsberetning, der tilsendes Finanstilsynet og Forbrugerklagenævnet. Ankenævnets offentliggørelse af kendelser sker uden angivelse af parternes identitet, og Ankenævnet kan i øvrigt fastsætte nærmere regler for offentliggørelsen.

Stk. 4. Enhver kan ved henvendelse til Ankenævnets sekretariat forlange at blive gjort bekendt med Ankenævnets kendelser, dog med undtagelser af klagerens og eventuelle trediemænds identitet. Ankenævnet kan i forbindelse med en sags afgørelse bestemme, at også pengeinstituttets identitet skal tilbageholdes, såfremt særlige forhold taler derfor.

Stk. 5. Ankenævnets medlemmer, Forbrugerklagenævnet og sekretariatets medarbejdere har med undtagelse af oplysninger, der er offentligt tilgængelige, tavshedspligt om, hvad der fremkommer under ankenævnsbehandlingen.

§ 11

Stk. 1. Når Ankenævnet har truffet afgørelse i en klagesag, kan sagen af enhver af parterne - af pengeinstituttet dog med den i stk. 2 angivne begrænsning - indbringes for domstolene.

Stk. 2. Et pengeinstitut kan tilslutte sig Ankenævnet med den virkning, at det er bundet af Ankenævnets kendelser, med mindre det inden 4 uger efter Ankenævnets afsendelse af den enkelte kendelse skriftligt meddeler Ankenævnet, at det ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

Stk. 3. Et pengeinstitut, der har tilsluttet sig Ankenævnet i henhold til stk. 2, kan ved skriftlig opsigelse til Ankenævnets sekretariat udtræde heraf med et varsel på 6 måneder til et kalenderårs udløb.

§ 12

Stk. 1. Finansrådet og Forbrugerrådet udpeger et af organisationerne nærmere fastsat antal ankenævnsmedlemmer. Organisationerne udpeger herudover formanden og op til to næstformænd, der alle skal opfylde betingelserne for udnævnelse til landsdommer.

Stk. 2. Hvad der i disse vedtægter bestemmes om formanden og dennes kompetence finder tilsvarende anvendelse på næstformanden for så vidt angår de sager, i hvis behandling denne skal deltage, deltager eller har deltaget.

Stk. 3. Ankenævnets medlemmer udpeges for en 3-årig periode. Medlemmerne fratræder deres hverv med udgangen af det år, hvori de fylder 70 år.

Stk. 4. Organisationerne fastsætter Ankenævnets forretningsorden. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Til Ankenævnet tilknyttes et sekretariat. Organisationerne ansætter sekretariatschefen.

§ 13

Stk. 1. Ved Ankenævnets behandling af den enkelte klagesag deltager formanden eller en næstformand og fire af de i § 12, stk. 1, nævnte medlemmer, således at forbrugerinteresser og pengeinstitutinteresser er ligeligt repræsenteret. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når der er mødt mindst én forbrugerrepræsentant og mindst én pengeinstitutrepræsentant, uden at der herved ændres på antallet af stemmer, dvs. to forbrugerstemmer og to pengeinstitutstemmer.

Stk. 2. Ankenævnets kendelser skal være skriftlige. Kendelserne skal være ledsaget af en begrundelse og skal underskrives af formanden. Hvis en afgørelse beror på en flertalsbeslutning, skal dette på mindretallets begæring anføres i afgørelsen, og mindre-

tallet kan i kendelsen begrunde sin stilling.

Stk. 3. En repræsentant fra Forbrugerklagenævnet skal til enhver tid have adgang til uden stemmeret at deltage i møderne.

§ 14

Stk. 1. Ingen må deltage i behandlingen af en sag, når

1. den pågældende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
2. den pågældendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op-eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, eller
3. der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed.

Stk. 2. Den, for hvis vedkommende noget af de i stk. 1 nævnte forhold foreligger, skal omgående underrette Ankenævnets formand herom.

Stk. 3. Ankenævnets formand træffer beslutning om, hvorvidt en person som følge af bestemmelsen i stk. 1 ikke kan deltage i behandlingen af en sag.

§ 15

Formanden for Ankenævnet kan beslutte, at en sag, hvori Ankenævnet har truffet afgørelse, skal genoptages, hvis særlige grunde taler herfor, herunder navnlig i tilfælde af

1. lovligt forfald hos en part, som ikke har ytret sig i

- sagen, eller
2. nye oplysninger, som - hvis de havde foreligget under ankenævnsbehandlingen - må antages at ville have medført et andet udfald af sagen.

§ 16

Stk. 1. Ingen af parterne betaler omkostninger i forbindelse med klagesagens behandling til den anden part. Samtlige omkostninger ved ankenævnsbehandlingen, herunder udgifter til de af Ankenævnet i medfør af § 9, stk. 2, indhentede erklæringer eller udtalelser, afholdes af Ankenævnet. Klageren skal dog altid betale et gebyr på 100 kr., som tilbagebetales, hvis klagen afvises af Ankenævnet, tilbagekaldes eller bortfalder, jf. § 8, stk. 4, eller hvis klageren får helt eller delvis medhold.

Stk. 2. Ankenævnet kan ved mundtlig forhandling efter § 9, stk. 1, godtgøre klagerens rejseudgifter m.v., når særlige grunde taler derfor.

§ 17

Finansrådet fastsætter regler for Ankenævnets finansiering, budget, revision og regnskab m.v.

§ 18

Ændring af vedtægter med tilhørende protokollat sker ved aftale mellem Finansrådet og Forbrugerrådet og skal godkendes af Forbrugerklagenævnet.

§ 19

Disse vedtægter med tilhørende protokollat, der er godkendt af Forbrugerklagenævnet, træder i kraft den 1. januar 1989.